

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienuose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
 Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUBL. CO.
 1800 W. 46th Street
 Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION
 All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUBL. CO.
 1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS SJSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai Vol. V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 18 D. GRUODZIO (DEC.) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 51

DARBA PRADEDANT.

Žemiau pasirašęs Gerbiamųjų skaitytojų tarnas yra vienas iš tų lietuvių, kurie gal nemaža intereso Amerikos lietuvių reikalais, bet kurie mažai apie tuos reikalus nežino. Ar senai mes, gyvenantieji Lietuvoje, pradėjome rimtai rūpintis mūsų išeivyste ir Amerikos lietuvių padėjimu ir reikalais? Dar juk neseniai manėme vien pamokslais išeivybę sulaukysią. Tik pamatę, kad nebetekome veik visų sveikųjų vyrų ir merginų, pasakėme sau, kad išeivybės nebesulaukysime jokių draudimų ir jokia agitacija. Juk net tokio talentingo vyro, kaip kun. J. Tumo agitacija gyvų ir spaudžiamų žodžių priešėjimą Ameriką, nei kiek toėjimo nesulaukė.*

Kad ir pripažinome faktą, tačiau kiekvieną mūsų išeivį buvome linkę žiūrėti, kaip į žuvusį tautai žmogų, kuris jeigu ir sugrįš kada nors, tai tik tam, kad nešus destrukciją (ardymo darbą) į mūsų gyvenimą. Tačiau neseniai ir tą pažiūrą atmainėme. Taip padaryti privertė mus patys lietuviai amerikiečiai. Lietuvio siela, kad ir persodinta į svetimą dirvą, parodė nemažą gyvybę; lietuvių būdas, kad ir netobulintas gerose mokyklose, kurių mes Lietuvoje neturėjome ir po šiai dienai kaip ir neturime, — parodė daug gerų pusių ir ypatybių. Visa tai apsieirškė visų pirma, nusikratant mūsų išeiviams nuo lenkų globos ir atsiškyrus nuo jų dar tais laikais, kuomet pačioje Lietuvoje tautinis susipratimas vi sau menkai teklėjęs. Atsiminkime kovą Amerikos lietuvių su lenkais dėl bažnyčių ir pamaldų. Apsieirškė paskui steigime įvairių įvairiausių tikišnių ir tautinių organizacijų, kurių Amerikoje šiandien jau beveik nesuskaitoma daugybė; apsieirškė taip pat išsiplėtojimu ir surimtėjimu spaudos, pagaliau vienybės ir susipratimo darbus apvainikavo šv. Kazimiero seserų vienolija ir steigiamos prie parapijų lietuviškos mokyklos, apie kokias Lietuvoje dar ir svajoti būtų sunku. Maža to. Amerikos lietuvių parodė, kad jiems ir tėvynės reikalai yra brangūs ir kad gyvas yra ryšys tarp tėvynės ir Amerikos naujokynų. Daugeli sykų amerikiečiai bėrė dolerius tėvynės reikalams, bet ypač nudžiugino ir nustebino, pildami gausiai au-

kas "Saulės" ir "Tautos" namams. Be amerikiečių aukų juk nebūtų buvę nei vieno, nei kito.

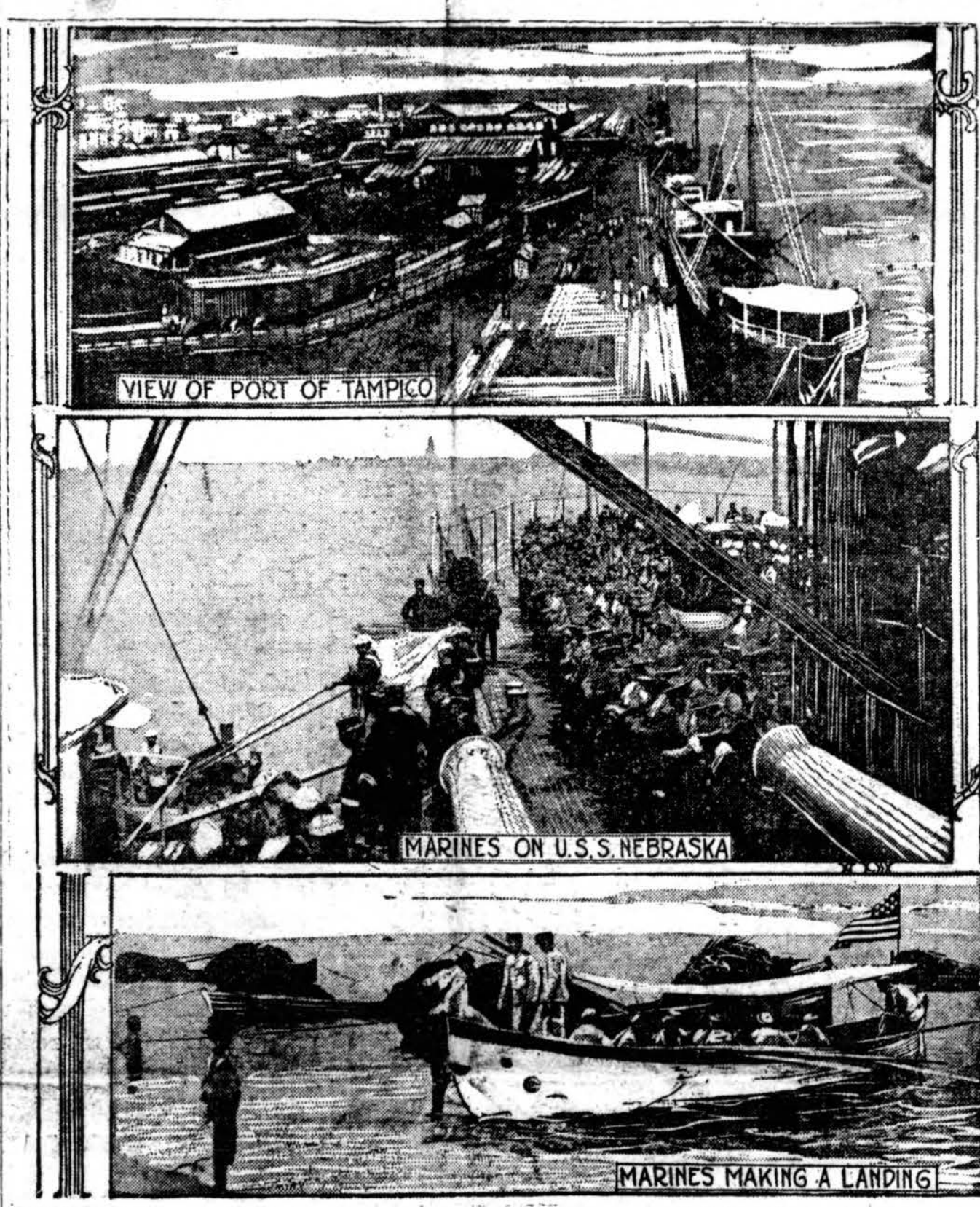
Gausiai aukodami minėtiems tautos reikalams amerikiečiai lietuviai parodė dar vieną gerą ypatybę: stiprią tautybės sąmonę, mokėjimą eiti išvien svarbesniuose tautos reikaluose. Stai kad ir šiemet, atsilankymas brangių svečių iš Lietuvos dr. J. Basanavičiaus ir atstovo M. Yčo suvienijo visus lietuvius, kurie tik troško Lietuvai labo ir rimtai tam labui dirbo. Prie tos progos daugelis įstengė nusikratyti ir to gipnozo, kurį buvo užleidę ant darbininkų gyvi ir veiklus mūsų socialistai. Nustota klausyti jų neįsimintų šauksmų, atsiskirti su paniekinimu ir eiti dirbti bendro tautos darbo.

Visa tai patyrusi Lietuvos visuomenė tarė sau: gana mums nuolat šnairuoti į mūsų išeivybę ir vien rąstauti. Iš jos tėvynę daug gero gali turėti. Užnot rūstai, verčiau kibkime į darbą, kad kuo galint mūsų išeiviams padėjus; sumažinkime jų vargus bekeliaujant jiems į Ameriką, šelpkime jų dvasią, ginkime jų reikalus ten nukeliaus; ir Lietuvos ir Amerikos veikėjai, publicistai, kunigai ir pasauliniai, paduokime sau rankas ir stokime į bendrą darbą — tvarkyti mūsų išeivybę, sviesti, šelpti doriškai ir organizuoti mūsų išeivius, siekiant prakilniųjų tikslų, žadančių ir brolių darbininkų gerovę ir tėvynės labą. Su tokiais mintimis ir aš važiuoju į Ameriką užimti vietos neužmirštinojo a. a. kun. Kaupo. Ne man, žinoma, atstoti "Draugę" jo giliu mokslu, gabią plunksną ir įstabų pažinojimą Amerikos žmonių ir santykių. Ir tikrai jeigu Dievas ir geri žmonės pagelbės — galės būti šiek tiek naudos ir iš naujo darbininko.

Skubinuose pranešti, kad "Draugas" lieka tas pats, kaip ir buvęs. Jis ir toliau bus Amerikos lietuvių laikraštis ir jokios atmainos jo krypsnyje nebus. Nepajudinamai laikydami katalikų Bažnyčios mokslo ir drausmės, rūpinimės mūsų tautos kultūros reikalais. Kultūros darbe mielu noru įeiskosime bendrų kitas sroves atstovaujančiose redakcijose, išskyrus tuos, žinomą, kurie visą laiką nieko nestatė, bet visa ardo.

Bendram darbui tik viena sąlyga statysime, būtent, kad būtų pripažinti ir pagerbti lietuvių katalikų tikybinių idealai.

Visų "Draugo" prietelių prašome remti mūsų laikraštį, skaityti jį ir platinti ir, kastik gali, šelpti jį savo raštais.

Viršutinis paveikslas rodo Tampico uostą, kame per keletą dienų eina kova revoliucionierių su federalistais. Vidurinis paveikslas rodo Jungtinių Valstijų laivo Nebraska kareivius ir žemutinis persto kareivius, lipančius ant Meksikos kranto.

Dievui padedant, pradėdame darbą.
 Kun. Fabijonas Kemėšis.

POLITIKA.

Meksikos padėjimas eina blogyn.

Meksikos revoliucionierių imama viena miestą po kito. Generalas Villa giliai, jog jei taip ir toliau sukilėliams seksis, tai jie draįai prieš. Kalėdas būsi šalies sostapilėje. Praėjusią savaitę svarbiausias susirėmimas federalistų su revoliucionieriais, tai miestą Tampico, kame du tūkstančiai federalistų būvo apgulti iš visų pusių sukilėliais, kurių skaičius apie du kart didesnis, neg apgultųjų. Beto, jie dar laukė pagalbos iš Viktorijos, miesto gulinčio į šiaurę nuo Tampico. Revoliucionierių rankose visi geležinkeliai, dirbtuvės ir didieji sandėliai, kaip ir visa apie linkę. Federalistai gi laikosi viduryje ginasi. Jie pasislėpę tvirčiausioje miesto dalyje, tai jiems palengvina apsiginti.

Deginimai, ardymai, siautė po visą miestą. Svetimšaliai gyvenantieji tame mieste pareikalavo pagalbos iš Jungtinių Valstijų

laivyno. Admirolas Fletcher įsikišo į tarpą ir įsakė svetimšaliams eiti ant jo laivų, kame jie bus jo globoje, iki nepasibaigs kova su pergale vienon ar kiton pusėn. Tas dedasi šiaurėje. Pietuose antras burys sukilėlių vadovaujant Zapatis-tai traukia taip pat sostapi-lės linkui, užimdamas vieną miestą po kito. Sostapi-lės gyventojai apimti baimė, nes zapatistai užėmė miestą jo nepasigailės.

Ką gi veikia federalistų galvą, Huerta? Sėdi sostapilėje ir laukia geresnių laikų. Sakos nepasiduoti, kol gyvas busias. Tik dėja, kasa tuščia, o be pinigų niekas nenori klausyti. Pasiuntė savo agentą į Europą pinigų skolinti, bet kas tokiam padėjime skolins, o ypatingai dar, kad svetimos šalys ir taip turi daug pinigų indėjų, sios ir Meksikos įvairias pramonijos šakas. Dabartinams nesutikimams iškilus, vargiai kas gali tikėtis turėti pelną. Gali pražūti net ir indėjų. Matydamos tai Huerta įsakė užtraukti vidurinę paskolą. Bet čia klausimas, ar daug iš plikų gyventojų galės gauti. Turtingesnieji savo pinigus pasiuntė užrubežio bankas. Pasekme to, buvusios iš Jungtinių Valstijų

savo kariuomenės valdybai nereikalauti pinigų kareivių algoms apmokėti. Tik ar ilgai kareiviai norės tarnauti be algų?

Svetimos šalys veizėdamos savo paduonųjų, kurie gyvena Meksikoje, taisyti sutaukinti. Jie spiria prie Jungtinių Valstijų valdžią kurios priedermė, pagon Monroe Doktrinos, nors kitų viešpatijų ir nepažintos, užlaikyti ramybę. Bet prezidentas vis dar laikosi savo principo, laukti iki nemurims geruolu. Vienok paskutinėmis dienomis, kongresas perleido bilių, kuriame duoda valdžią pavilijimą rinkti 242 tūkstančių liuosnorių kareivių, kurie pasirodys jai reikalingi Meksiko karėje. Re-publikonų vadas Mann, patėmijo, kad valdžia turi būti pasirėngus pasitikti tą karę. Nežiūrint perleidimo to biliaus lyg šiolai nemanoma, kad prezidentas rengtųsi mainyti savo politiką — laukia iki Huerta pats pasitrauks nuo vietos. Ar ilgai lauks nežinia.

Eseudero, Carranzos svetimų šalių ministeris, per-segsti prezidentą Wilsoną, kad nedarytų jokių derybų su Huerta, arba jo pasekėju, nes, anot jo, Jungtinių valstijos negalėsiančios valdyti dvidešimtį mi-

lijonų Meksikoną, kurie iš prigimimo ir indijonų bei ispanų kraujo, yra neramūs žmonės. Toliau jie sako, jei Jungtinės Valstijos elgsiančios su sukilėliais, kaip priguli, tai jie būsią jiems naudingi kaimynai apgini-me Panamos kanalo prieš Japonus. Taigi Washing-tono valdžia ir tyli, nes tik, jog meksikonai galės būti jiems kada nors nau-dingi.

Jungtinės Valstijos

Gruodžio 1 dieną prasidėjo posėdžiai 63 kongreso. Tikrai sakant specialiai vasaros posėdžiai ir 63 kongresas, tai tik pratėsimas vienas antro, nes vos tik pasibaigus specialiams tą pačią dieną buvo apskelbtas ir naujasis. Ant rytojaus po atidarymo prezidentas perskaitė savo pranešimą. Skaitė pats, kaip ir pirmą, nesekė pėdomis savo pirmtakūnų, kurie pavesdavo tą darbą atlikti kitiems, patį lyg nenorėdami kongresui pasirodyti. Pranešimas tęsėsi apie pusę valandos. Susirinkime dalyvavo abu rūmai. Svetainė prisikimšus klausytojų, kurie labai maloniai pranešimą priėmė. Savo pranešime prezidentas užkliudė daug klausimų, kurie reikės risti ateinančiame seime. Svarbiausias klausimas tarptautiška sanka, kurios dabar didžiausi ardytojai yra meksikonai. Jis plačiai kalbėjo apie meksikos padėjimą. "Negali būti ramybės Amerikoje", jis sakė "iki Huerta neapleis savo vietos ir nesuteiks valdžios tiems, kam ji priguli" t. y. žmonėms.

Svarbiausias naminis reikalas tai sutvarkymas piniginių reikalų. To seniai šalis jau laukia. Reikia kredo ūkininkams, nes, anot jo, ūkininkai ir valdžia nuo šiol stengsis dirbti iš vieno, kad padarius ūkininkystę viena iš naudingiausių valstijos pramonijų. Komisija esanti išsiųsta į Europą tyrinėti panašaus kredito būdus. Trūsty klausimas, busias pakeltas ateinančiuose posėdžiuose, Shermano prieštrustiniai įstatymai turėsią pasilikti, tik prisieisį permainyti jų tamsešias vietas. Rinkimų sistema turinti būti permainyta taip, kad prezidentas būtų nominuojamas ne specialės konvencijos, bet pačios visuomenės.

Kai apie salas, kurios priguli Jungtinėms valstijoms, tai jos turi būti neišnaudojamos kitų naudai, bet turi būti rėdomos jų gyventojų naudai; žingsnis po žingsnio valdžia turinti rengti tenyškėius gyventojus prie pilnos laisvės. Ales ka turinti gauti pilnas teri-

torijos tiesas. Ta šalis esanti turtingas svirnas, kuris turi būti atraktintas kaip galima greičiau. Rak-tas tai geležinkelį įvedimas. Išdirbimas Alaskos turty turi būti vedamas ne-trustų, bet visuomenės nau-dai. Matyties iš to pranešimo, jog kongresas turės daug darbo, nuo kurio priklausau išrišimas tų visų už-davinių.

Praėjusią savaitę kila Washingtono mintis apie paėmimą į valdžios rankas telegrafų ir telefonų. Valdžia, matydama, kad stambesniųjų siuntinių pramonė (parcel post) gerai apsimoka, bandys paimti į savo rankas tą ir kitą svarbią pramonės šaką. Europos šalyse, telefonų ir telegrafų sistemos seniai priguli vyriausybei, dabar žada paimti ir Jungtines valstijos.

Anglija ir Airija.

Anglijos parlamente per ketą savaitę bandoma sutaukinti priešingosios pusės Airijos savyvaldos klausime. Taip pat ieškoma būdai, kaip išsisaugoti Ulsterio sukilimo. Dalykas štai kame. Visa Airija, išskyrus vieną jos dalį, Ulster, yra katalikai, o Ulsterio gyventojai — protestonai. Taigi Anglijai prižadėjus duoti Airijos savyvaldą, sukilo Ulsterio gyventojai, neva juos katalikai skriausią. Ulsterio gyventojai, kaip galima pamtirti, kurstomi pačios Anglijos, reikalauja, kad juos priskaitytų ar prie Anglijos, arba kad duotų savyvaldą Airijos autonomojai. Iš to kila nesutikimai. Ir šiaūsią, ir ginkluojasi viena šalies dalis prieš kitą. Ulsteriečiai renka kareivius iš savo tarpo, kad nepasiduoti Airijai. Airiai renka taip pat kareivius, kurių Dubline turi suorganizavę apie 10000 vyrų žingeidų yra tai, kad Dublino kareiviai vadovauja Ulsterio piliečiai — protestonai, kurie nori jungties su visa Airija ir iš vien turėti savyvaldą ir laisvę, anot jų, be skirtumo tikėjimo, politikos bei luomo.

Vokietija.

Santikai Vokietijos vyriausybės su paglemžtomis šalimis, nelabai malonus. Ypatingai neapykanta tarp Vokietijos kareivių ir Alzatijos gyventojų eina didyn. Alzatija ir Lotaringijus ja yra tai šalis, atimtos 1871 m. nuo Francijos, kuri lig šiol danti tebegriežia į jas žiūrėdama, ir bando pajudinti politiskus gyventojų jausmus, o vokiečiai iš antros pusės, stengiasi gyventojus pasau-

*) Nors beabejo turėjo kitokią ir labai svarbią reikšmę.

(Seka ant 6-to pusl.)

Lekcija ir Evangelija

TREČIOJI ADVENTO NEDĖLIA.

— Pilip. IV, 4 — 7. —
Linnsminkitės visados Viešpatyje, ir vėl sakau, linksminkitės. Jūsų tykumas tegal būna žinomas visiems žmonėms: Viešpats arti yra. Nieko nesirūpinkite, bet visokioje maldoje ir prašyme su dėkojimu, tegul jūsų maldos būva žinomos pas Dievą. O Dievo romybė, kuri pereina visokią išmintį, tegul saugoja jūsų širdis ir jūsų mintis Jėzūje Kristuje.

— Jon. I, 19—28. — Anuo metu siuntė žydai ir Jeruzalimos kunigus ir levitus pas Joną, idant paklaustų jo: Tu kas esi? Ir išpažino, o neužsigynė: Jėg aš neesu Kristus. Ir klausė jo: Kas tada? Elija esi tu? Ir tarė: Neesu. Pranašas esi tu? Ir atsakė: Ne. Sakė tada jam: Kas gi esi idant atsakymą duotume tiems, kurie mus siuntė. Ką sakai pats apie save? Aš balsas šaukiančio girioje. Taisykite kelią Viešpaties, kaip pasakė pranašas Izaias. O kurie buvo siusti, buvo iš farizėjų. Ir klausė jo ir tarė jam: Kodėl tada krikštiji, jei tu ne esi Kristus, nei Elija, nei pranašas? Atsakė jiems Jonas, tardamas: Aš krikštiju vandenim, bet jūsų viduryje atsistojo, kurio jūs nepažįstate. Tas yra, kursai stojosi, kurio aš neesu vertas, idant išriščiau jo autuvo apyvarą. Tai stojosi Betanijoje už Jordono, kur Jonas krikštijo.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

Gruodžio 16 d. mirė kardinolas M. Rampolla. Kitame numeryje bus daugiau apie tai.

New Yorke Aušros Vartų bažnyčioje buvo keturdešimties atlaidai. Atlaiduose dalyvavo šie kunigai svečiai: kun. Žebrys, kunigas Gugis, kun. Šeštakauskas, kun. Karkauskas, kn. Ambotas, kun. Petkus, kn. Kodis ir kun. Pankauskas. Prie Komunijos priėjo suviršum 600 žmonių. Atlaidai užsibaigė mišparais ir iškilminga procesija, kurioje dalyvavo beveik visos New Yorke parapijos draugijos. Per mišparus gražiai pagiedojo vietinis choras. Atlaidai paliko žmonėse malonų, pilną meilės įspūdį.

10 gruodžio vakare New Yorke iškrito pirmas sniegas. I. Š.

Cambridge, Mass. Mūsų bažnyčia pašvęsta Garbei Nekaltai Pradėtosios P. Švenčiausios. Taigi ir švenčiame 8 d. gruodžio visuomet labai iškilmingai. Buvo šie kunigai kun. Kučas, Dr. kun. Jusaitis, kun. K. Urbanavičius. Apie 500 žmonių atliko išpažintį ir priėmė šv. Sakramentą.

Per atlaidus nemažai nužūgino parapijonis naujas choras, susidedas iš vaikų, baigiančių lietuvišką mokyklą. Didžiųjų gi choras giedoja rožančių ir kitas giesmes.

Klebonas.

FITCHBURG, MASS.

3. d., gruodžio aplankė mus kun. Vasiliaukas iš Worcester, Mass. Gražiai aprūpino mūsų dvasios reikalus. Tik gaila, kad neperdaug tesusirinko lietuvių ir bažnyčių. Daugelis jau atšalę tikėjime.

A. Steponavičius.

ST. CHARLES, ILL.

21, 22 ir 23 gruodžio šių metų žada pas mus būti kun. Taškūnas iš Rockfordo aprūpinti vietinių lietuvių tikybės reikalus.

Plungė. Spalių 31 dieną buvo atminimas šv. Misių Tėvo Kazimiero atlaikytų 1910 m. Plungėje. Žmonių tą dieną prisirinko kaip į atlaidus. Išpažinties priėjo apie 3000 žmonių. Buvo atlaikyta iškilminga suma su įstatymu šv. Sakram. ir pasakytas pamokslas, priminantis žmonėms tas misijas ir jų prižadėjimus gyventi dorai ir krikščioniškai. Raginta atnaujinti tuos prižadėjimus. Ant šventoriaus atminimui šv. Misių yra pastatytas 1910 m. kryžius, prie kurio per dieną meldėsi suklaupe žmonių būriai. Matyt, tos šv. Misijos didelę naudą žmonėms jų gyvenime padarė, kad taip maloniai su ašaromis jas atminai Duok Dieve sulaukti kada nors vėl tokio Dievo tarno su šv. Misijomis, kaip kad buvo Tėvas Kazimieras.

Iš "Vien."

Pileiščiai (Marijap ap.).

Prieš Visus šventus utarinke buvo čia visos parapijos vaikučių piemenukų diena. Jau anksti rytą buvo matyti, kaip tai pėstiėjo, tai važiuotus vėžinukininkai ar jų tėvučiai ir bažnyčia. Čia daugelis atliko išpažintį, o apie 12 valandą turėjo malonią progą visi vaikeliai — apie 300 — dalyvauti Mišiose jų naujai, kurias užpiko "Žiburai" draugija. Po to vietinis klebonas širdingai juos pamokino. Po pamaldų piemenėliai išklaušė kunigo Radžiūno gražių žodžių, paskui gavo užkasti, arbatos, saldinių, paklausė muzikos ir gavo knygečių vieno žmogaus jiems paaukotų.

"Šaltinis"

Kaunas. Ikišiol nesulaukiama kanauninko Borovskio ir vyskupijos valdytojus patvirtinant, nors esanti viltis. Daugybė ir labai svarbių dalykų lieka nepildomi. Administratoriaus ministeris kreipties ir carą. Tai, sako, esą ir padaryta. "Viltis."

Vieksniai. Pagrįžo iš kelionės į šventąją Žemę ir Rymą dekanas kun. Jarušaitis. Sekmadienį, lapkričio 3 d., suteikė iš sakyklos popiežiaus palaiminimą. Žmonių buvo labai daug.

"Viltis."

Rymas.

Vietoj mirusio kardinolo Oreglia spėjama, jog jo vietą užims kardinalas Serafino Vannutelli. Neveizint jo senyvo amžiaus ir silpnos sveikatos jo paskyrimas yra labiau užtikrintas, negu kitų ton pačion vieton permatomų kandidatų. Toji vieta vadinama šambeliono, yra gana svarbi, nes popiežiui mirus jis užima jo vietą bažnyčios valdyme.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

AMERIKOJE.

DRAUGIJOS

WEST LYNN, MASS.

9 lapkričio čionai buvo prakalbos, surengtos 22-os S. R. K. A. S. kuopos. Kalbėtojas buvo p. Adomavičius iš S. Boston Kalbėjo beveik per pustrėčios valandas apie katalikišką veikimą, draugijas ir t.t.; jo kalba daug naudos padarė šiai mažai kuopelei. Tuojaus įsirašė 4 nariai; tikimės ir daugiau susilaukti.

Reikia dar paminėti, kad prie 22 kuopos yra įsteigtas benefitas ir ligoninės bus duodama pašalpa — 5 dol. kas savaitę. Be to, kuopa nutarė mokintis vaidinti ant scenos; kol kas dar mažai turime jaunimo, bet toliaus, tikimės bus daugiau ir West Lynn'o jaunimas parodys, ką jis gali.

Tautietis.

IVAIRIOS ŽINIOS.

BOSTON, MASS.

Daugelis mano, o kai kurie net rašo, (k. š. "Vien. Liet." No. 48) kad Bostonas tai lietuvių cecilikų lizdas. Kaip kam gali rodyties, kad čia nei katalikų, nei tautininkų kaip ir nėsama, tik vienai cecilikai. Toksai manymas yra perdem klaidingas. Gerų katalikų Bostone netrūksta. Mūsų bažnyčioje kas nedėl tukstantinė žmonių minia dievotai klausos šventų mišių ir pamokslų Gi taip vadinamų "tautininkų" pas mus irgi nemaža, o socialistų vos maža saujelė. Kad čia viršus katalikų ir tautininkų, tai parodo faktas suaukojimo Tautos Namams apie pusantro tukstantio dol., nors socialistai ne tik neaukojo, bet ir kitus nuo aukojimo atkalbinėjo. Tas faktas atidarė viriomenei akis ir išvedė iš paklaidos apie cecilikų galybę. Čia reikėtų pagvilinti klausimas: kokiū būdu visuomenė į tą klaidingą nuomą tapo įvesta. Sulig ma no nuomonės, tai padarė faktas nemažos pasisekimo, koki čia pradėjo įngyti "Keleivis." Žmonės matydami, kad tokiam "Keleivui" gerai sekasi, manė, kad taip būjoja ir anga socializmas. To "gero biznio" "Keleivius" pradėjo pavydėti net "draugai" ir štai jie nutaria, kad jau atėjo laikas kitą socialistų laikraštį įkurti, ką ir įvykdė pradėdami leisti žinomą, palaišąją "Laisvę". O visi nepastebėjo, ar nenorėjo pastebėti, kad tikra priežastis cecilikų "biznio" darymo tai ne socializmo išbujojimas, tik nesupratimas katalikų ir tautininkų, kurie augino ir šelpė savo priešą. Nuostabu, kad visuomenė išleido iš savo atydos net ir tokį faktą, kad "Keleivius" prie biznio darymo daug gelbsti maldaknygių ir rožančių (dargi su atlaidais! Kaipgi?) pardavinėjimas, kurie dalykai anaipol nieko neturi bendro su socializmo augimu. Tuomi tik galima išskirti priežastį susitvėrimo tos klaidingos nuomonės, o taip pat atsiradimo kito socialistų laikraščio tame pačiame mieste, dargi ant tos pačios gatvės. Bet nuomonė ant tokių pamatų susidariusi negalėjo

tvirti ilgai. Reikėjo tik progos, kad žmonės tai pamatytų ir suprastų. Toji progą atsidaro: netikėtai greit ir žmonėms atidarė akis. O buvo tai ne kas kita, tik acsilankymas mokslo draugijos atstovų. Katalikai ir tautininkai pamatė tikrą cecilikų veidą (be darbininkų kiškos kaukės) pasakė: gana mums braidžioti po cecilikų išmintyja purvyna, gana mums šelpiti savo nevidonus, įsisteigime velyk savo organą, kuris gintų mūsų tautos reikalus. Ir štai Bostone kyla projektas įsteigti tautišką laikraštį, kuris greitai suranda nemažą pritarėjų, kurie nesigali tam tikslui pinigų. Naujo laikraščio laukia visuomenė ir džiaugiasi. Ką daro cecilikai? Jie orientuojasi greitai. Pamatė jog "išokę lygtas oželis ir rūtų daržą" pradeda reiteruoti. Ir štai pasklinda girdas, kad "Laisvė" ketina kraustyties į kitą miestą. Reik pripažinti, jog daro labai išmintingai! Kitas laikraštis "Keleivis" ketina nepasiduoti ir pasirijęs net didinti savo formatą. Tas klysta. Ne didinti bet mažinti laikraštį reikėtų, kadangi cecilikų saujelė, pasilikus viena sau, didelio laikraščio nesugebės išlaikyti.

Dabar tik kyla klausimas apie naująjį laikraštį. Ar jis mokės tarnauti visuomenėi, kuri yra ne tik lietuviška, bet ir katalikiška, kuri kaip tolia nepakęs užgauliojimo savo šventų jausmų. Naujo laikraščio leidėjai privalo tai suprasti, kad su laisvamanybė nuvažiuos ne toliau už "Laisvę". Žodžiu privalo suprasti, kad ne nosis del tabakerkos, bet tabakierka dėl nosies. Jeigu tą dalyką supras (yra viltis, kad taip bus) tai valio tautinis Bostono laikraštis! Jeigu gi ne, tai netrukus, turės atsirasti dar vienas žurnymanas, būtent: Katalikiško laikraščio įsteigimas mūsų mieste. Kaip bus, netolima ateitis parodys.

Bastenis.

LEWISTON, MASS.

16 lapkričio 105 L. S. S. kuopa surengė prakalbas Kalbėjo p. Smelstorius. Teikė klausytojams socializma, kaip žmonių išganyką, pranešavo kruviną revoliuciją Amerikoje (ji turėsianti įvykti netrukus), pagaliaus, ragino rašties ir socialistų sąjungą. Jo prakalba nepadarė didesnės in tekmes. Žmonės jau apsipratę su tais gražiais prižadais ir nebetiki jiems.

Spindulys

MONTREAL, CANADA.

Norint čia lietuviai grįždami iš salinų, dažnai žandus apsidaužo, bet tai pas mus jau paprasta.

Viens gi buvo svarbesnis atsitikimas, kad keturi vyrai susitarė, grįždami iš lietuvių klubo balius, kur degtinėje ir alutėje gali net maudyties net šventomis dienomis kada salinai uždarai, sumušė dručiai vieną vaikina ir su draskė drapanas merginai. Buvo paduoti teisman, bet kaž kokiuo būdu išsisuko. Lietuvių klubas skandina alkoholyje lietuvių garbę, jų sveikatą, turtą ir dorą.

Montrealyje darbai silpsta, nors kaikiurios dirbtuvės dar kruta, bet daugelis jų mažina nuolat savai

tėje darbo dienas ir darbo valandas. Mažai kas turi gerą darbą, daugelis kaip tik pragyvenimui užsidirba, o geros kasitlius visai be darbo.

Lapkričio 16 d. šv. Kazimiero draugija suruošė malonų vakarėlį. Vaidinta trumpa juokų komedijėlė, pasakyta keletas eilučių, padainuota pora dainelių.

Šaltgeležis.

ROCHESTER, N. Y.

Lapkričio 18 d., atsilankė pas mus p. J. Vanagaitis mažosios Lietuvos reikaluose. Prakalbos atsiuvo po bažnytinę svetainę. Iškalbingai p. J. Vanagaitis nupiešė mūs brolių padėjimą Prusose; tik gaila, jog ne didelis būrelis klausytojų teatsilankė, nes tą vakarą ganė smarkiai lijo. Potam buvo rinkimas aukų.

Po šerą paėmė aukadami po 10 dol.

Kun. J. Kasakaitis, Aleks. Kaminskas, ir Tėvynės Mylėtojų 52 kp.

Po 1 dol. aukėjo: J. Ciekevičius, Ignas Malcevičius, K. Dubiekiutė, Pranas Šukys, Aleks. Kaminskas.

Po 50c. aukėjo: Myk. Lazdevičius, Jonas Tazdevičius, A. Stankus, F. Paluikis, J. Riekis, J. Andriukaitis, P. Kajeskis, Pranas Milevičius, V. Danilevičius, Andrius Lenkus, J. Šokeilis, K. Gaubys, P. Širvinas, kas Ant. Orlaukas, V. Butrimavičius, P. Gudinas, Aleks. Vėželis, J. Šimkunas.

Smulkesnių aukų surinkta \$5.00 Apart to 16 ypatų užsirašė vienienis metams laikraštį, "Birutė". Viso aukų surinkta \$101.80. Garbė Rochesteriečiams už prijamą tautos reikalus ir už jų duosnią širdį! K.

EXETER BORO, PA.

Šis miestelis mažas. Lietuvių yra apie 130 šeimynų. Daugiau pavienių. Darbai vien tik kietųjų anglių kasyklose. Uždarbiai vidutiniai \$2.00 nuo dienos. Dirba kas dien. Be darbo žmonių visai nėra. Atvažiuosiam iškitur darbas gaut lengva, tik turi prigulėti prie anglekasių unijos. Pragyvenimas gana brangus: apie 75 c. dienai. Lietuviai gyvena gana ramiai. Girtuoklių nedaug teturime. Politikoje taip pat nesnaudžiame: valdininkų tarp turime ir lietuvių; miest viršininkų pereinuose balsavimuose buvo rinktas lietuvis. Aštuoni lietuviai laiko smukles, du krautuves ir vienas barzdaskutis.

Yra dvi Bažnytinės pašalp. draugijos ir viena nebažnytinė. Yra po vieną kuopą abiejų susivienijimų ir regis neskaitlinga kuopėlė L. S. S. Bet mūsų "pirmieviai" dievotiesni negu kitų miestų. Jie savo darbais niekuo mums nekludo. Vien kai kurie gerai mėgstantieji inkausti Dievą boikotuoja. Bet yra viltis, kad ir tie u laiku pažins savo klaidas.

Buvo dar manoma statyti čion liet. Bažnyčia. Gauta nuo vyskupo leidimas, surinkta pinigų nors nedidelė suma, nupirkta žemė tinkamoj vietoj. Bet nelaimė! atsirado kliutis, kuri sulaukė tą svarbų darbą. Negauname kunigo. Kad tik atsirastų pas mus darbus Rymo katalikų kunigai, o Bažnyčia tuojau bū

tų statoma, nes pradžia jau yra.

Beje, Susiv. L. R. K. A. 57-toji kuopa gyvuoja čion jau nuo 1903 m. Dabar priguli gražus būrelis abiejų lyties, r laukiama nekantriai in vedimo į Susiv. pašalpinio ir tukstantinio skyrių. O tasyk be abejones galėtų padidėti kuopa dvigubai. Čionykščiai lietuviai, norėdami gauti dideles pomirtines, skaitlingai rašosi į sveitintaučių organizaciją, kaip va "Žviazdus", "Jednotas" ir kitokias apdaru dino draugijas. Taigi labai gaila, kad gerbiameji komisija tų dviejų skyrių taip silpnai teveikia, bet nieko negirdėti, tikėjomės į tris mėnesius po 28 m. Brooklyn'o seimui pamatyti. Bet dėja! ir lig šiol pagaidaujamų skyrių nesimato.

Augščiau minėta kuopa lapkričio 28 dieną parengė prakalbas, į kurias pribuvo gerbiameji kalbėtojai kun. Kasakaitis, kun. Šupšinskas ir kun. Strimaitis. Kalbėtojai ragino lietuvių rašties ir tų mūsų didžiausią organizaciją Susiv. L. R. K. A., nurodydami josios naudingumą. Paaiškino reikalingumą ir naudingumą lietuviškų mokyklų. Taip-pat kalbėjo apie meilę tėvynės ir tikėjimo, parodydami kenksmingumą ir tuščius darbus siejialistų ir t. t. Jų kalba buvo labai aiški, kiekvienam suprantama ir pamokinanti, ką liudija ramus užsilaikymas publikos laike kalbų.

Tarpais labai jausmingai dainavo Pittston'o Bažnyčios choras (tur būt nedaug tērą tokių chorų, kurie taip puikiai išsilavinę dainose), deklamavo eiles mažos mergaitės, puikiai išmokytos, ir t. t. Publikos prisimino daugiau, negu buvo tikėtasi. Laikėsi didelėje tvarkoje, tik vietomis buvo girdimi tykūs balsai: "daugiau tokių vakarėlių! Baigiant vakarėlį choras padainavo lietuvių tautos gimną. Publikos išklaušė atsistojusi ir potam ramiai išsiskirstė namolei.

Laikė prakalbų kun. Kasakaitis priminė susirinkusiems, bene noretų kas iš geros valios paaukoti šv. k. Vienuolėms Chicagoje. Paaukojo: kun. Kasakaitis \$2.00 Kun. Šupšinskas, ... 1.00 Motiejus Launikaitis 1.00 Antanas Ruseckas, ... 1.00 Magdalena Šalčiuvienė, ... 50 Petras Prusas, ... 50 Jonas Rinkevičius, ... 50 Pranas Jonušauskas, ... 35 Magd. Launikaitienė ... 25 K. Kriščiūnienė, ... 25 Marijona Žvirblienė, ... 25 Marijona Senikienė, ... 25 Marijona Mažonienė, ... 25 Levanavičienė, ... 25 Jurgis Bendoraitis ... 25 Petras Moza, ... 25 Antanas Višniauskas ... 25 Marcellis Ambrazavičius 25 Jurgis Žvirblis, ... 25 Smulkesnių aukų ... 2.15 Viso labo. \$11.75 Tegyvuoje panašus vakarėliai. 57-tos kuopos raštininkas M. Launikaitis.

Potsvilles kalėjime ant viso skaičiaus 130 kalinių įvairių tautų yra 30 lietuvių. Yra čia pasiskaityti lietuviškų lakraščių ir kryžių, tik lietuviai nemegsta skaityti, o paėmę knygą sudrasko.

J. B. Kalins.

LIETUVOJE.

DRAUGIJOS.

Južintai. Kauno gub. Lapkričio 3 d. buvo pas mus pirmasis įsteigiamasis "Blai vybės" skyriaus susirinkimas. Buvo išrinkta valdyba ir nutarta išrašyti visiems "Blai vybės" nariams ateinantiems metams kelendorių "Dieve padėk". Be to buvo išreikštas pageidavimas, kad vietinis blebonas priverstų išrašyti "Blai vybės" kai kuriuos bažnyčios tarnus, vartojančius svaiginamuosius gėralus, gi nesutikus jiems, vėslai pašalinti nuo bažnyčios. Pagaliaus buvo išrinkti keli vyrukai, kurių priedermė bus ištirti, kas ir kame Južintuose užsiima slaptu svaiginančių gėralų pardavinėjimu ir vardan "Blai vybės" skyriaus juos perspėti, kad jie daugiau nebeužsiimtų tuo amatu.

"Viltis."

Balninkai (Ukm. apskr.). Balninkuose buvo blaivininkų susirinkimas. Kun. Šimašis ragino žmones rašties blaivybės. Užsirašė kelios dešimtys. Kun. Šimašis žmonėms išdalino kalendorius "Dieve Padėk".

Iš "Vien."

Petrošiūnai (palei Kauną). Žlugo čia vartotojų draugija. Išparduota paskutiniai rakandai už skolą. Aimanuoja ir blaivininkai. Kad ir nutarta daryti susirinkimus kas mėnuo, tačiau negalima padaryti ir per keturias mėnesius. Kad nebūtų ir "Blai vybei" galas, kaip su vartotojų draugija.

Iš "Vien."

Vilnius visuotinis "Aušros" dalininkų susirinkimas buvo lapkr. 12 (25) d. Visų šventųjų bažnyčios klebono bute. Tarp svarbesnių nutarimų paminėtini šie: nutarta inkurti prie šv. Mikalojaus bažnyčios kijos kas knygoms pardavinėti, taip-pat išleidinėti galinčias duoti pelno knygeles. Nutarta nuo sausio 1 d. 1914 m. "Aušrą" pdaryti savaitiniu iliustruotu laikraščiu. "Aušros" redaktoriumi išrinktas teologijos magistras profesorius kun. P. Kraujelis, o jo padėjėju teologijos daktaras kun. J. Bakšys.

Šaukotas, Šiaulių apskr. Sekmadienį, lapkričio 3 d. buvo visuotinis Šaukoto vartotojų draugijos narių susirinkimas. Iš praėjusių 1912 metų krautuvės gyvimo (tais metais jos vedė ja buvo moteriškė) pasirodė gryn pelno... 7 kap. Susirinkimas pripažino, jog krautuvės biaužiausia liga — tai bargas, todėl nutarė niekam nebeduoti prekių "ant bargo", o norintieji imti prekes bargan, turi iškalno padėti krautuvės keletą rublių ir imti "ant bargo" tik ligi padėtosios sumos.

"Viltis."

Nemunelio Radviliškis. (Pan. pav.) Lapkričio 3 d. š. m. buvo įsteigiamasis susirinkimas jaunuomenės dr. Jos "Žvaigždė" Valdybon išrinkti Felicijonas Kvederavičius pirmininku, Petras Ločeris jo pagalbininku, Petronėlia Vėjelytė išdinin

ke ir Julija Vaitužytė raštininke. Įstojimo mokes-
tis paskirtas 1 rub., o meti-
nis — 50 kp.

Iš "Vien."

Palangoje ketinama įsteig-
ti lietuvių draugiją vardu
"Banga". Naujoji draugi-
ja steigama tokiais pat
įstatais, kaip kauniškė
"Daina".

Iš "Vilties"

ĮVARIOS ŽINIOS.

Mažeikiai — augas mie-
stelis. Sulig tautybės —
žemaičiai užima žymiausią
dalį, yra tai susibėgėliai iš
visos Žemaitijos. Vis jų
priežastis, bet ir latviai per-
ka grinteles nuo žemaičių.
Apylinkės sodiečiai ūkių
pardavinėti latviams liovė-
si. Artimumas su latviais
padarė, jog pusė žemaičių
liuosai latviškai šneka, bet
ir latviai sodiečiai taip gra-
žiai žemaitiškai šneka, kad
ir nepažįsti, ypač jaunieji.
Užtat miestelio latviai "in-
teligentai" — atkaklūs, nei
lietuviškai šnekės, nei ant
savų iškabų lietuvišką
parašą dės (dagi pati
Bėdriba — ūkio draugija,
daugiausiai pelnanti iš že-
maičių, lietuvių iškabos ne-
pasidėjo) ir pačius Mažeiki-
us išvien su žydais Mu-
ravjovu vadina, nors šis
vardas tepriklė geležinkelio
ir pašto stotims, o ne
miesteliui. Lenkų čia 132
žmogų, priskaitant vaikus
1908 metais, kada žemaičių
vyskupas buvo įsakęs jiems
Evangeliją skaityti, buvo
susirašę 156 žmonės, dau-
giausia geležinkelio darbi-
ninkai. Bet dabar išviso
katalikai nuo geležinkelio
čią atstumiami. Amatais
žemaičiai užsiima šiaip:
kurpių — 11, siuvėjų — 7,
moterių siuvėjų — 39, stalių
— 12; plaukakiirpys — 1;
krautuvinių — 8, geresnių
skalbėjų — 8; murininkų
— 4, kalvių — 3, skardinin-
kas — 1, aludininkų — 8.

Iš "Vilties"

Užuot ketinamojo univer-
siteto Vilniuje stačiatikių
sinodas apsvaistęs Vilniaus
stačiatikių arkivysk. Aga-
fangelo ir Vilniaus monar-
chistų organizacijų prašy-
mą, nutarė, jog geriau bu-
sį įsteigti čia stačiatikių
dvasinę akademiją. Tam
tikslui sinodas pavedė tam
tikram komitetui sutaisyti
nausiosios akademijos įsta-
tus; tie įstatai būsią atiduoti
ministerių tarybai ap-
svaistyti. Ketinamoji in-
kurti Vilniuje stačiatikių
akademija būtų jau ketvirta
valstybėje stačiat. akademi-
ja.

Iš "Vilties"

Kaunas — Čia taisoma,
kaip praneša kai kurie laik-
raščiai, lietuvių pramonininkų
bendrovė. Pirmuoju jos
tikslu būsianti miškų ir iš-
viso Lietuvos gamtinių tur-
tų eksploatacija. Bendro-
vėn žada įsirašyti ir kai ku-
rie Amerikos lietuviai kapi-
talistai. Bendrovė ketinanti
nusipirkti kelius garlaivius
vežioti savo prekės Nemū-
nui ir kitomis Lietuvos upė-
mis.

"Viltis."

Baisogala. (Šiaulių pav.)
Spalių mėn. 7 d. buvo čia
ukės paroda. Privešta dau-
gybė erelių, kumelių ir ku-
meliukų ir gan gerų, dau-
giausiai maišytos musiškų
su ardenų veislės. Raguo-
čių sulyginamai neper-

daug, iš pagerintųjų dau-
giausia "šviečių" veislės. Do-
vanų dalį davė žemdirbys-
tės Departamentas ir vy-
riausia Valdyba valstijos
arkių veisimo. Kitą dalį
sudejo vietiniai intelligen-
tai ir dvarininkas p. Ko-
maras. Nuo vyriausios
arkių veisimo valdybos
gautus, išdalinta pinigais,
kitus apvertė komitetas
įtaisymui geresnės veislės
gyvulių, įrankių žemei dir-
ti ir trąšų.

Parodoj, parodė Šiaulių
žem. tvark. komisijos sodi-
ninkas kaip geriausia už-
siveisti sodas, kaip augin-
ti čiepus, medelius. Agro-
nomai rodė ūkiškus įran-
kius, kokią jie duoda nau-
dą ir kaip pigiai galima
jais naudotis, imant iš ko-
misijos sandėlio, kuri-
tai apylinkei arčiausiai prie-
inamas Skėmiuose pas uk-
Domaševičių. Rodė dar
bandymus su miežiais, su
sėjama mašina darytus:
viena tik dešimtinė davė
gryno pelno 22 r. su vir-
šum, daugiau, negu tokio-
je pat žemėje rankomis sė-
ta! Stebėtinai skirtumas,
nors nevisada taip gali nu-
sisekti, bet vis daug ir tai
pagrindas bytik mokėjum
naudotis. Buvo išstatyta
vietinės ir Pskovo sėklos il-
gujų linų. Pskoviškiai
dviem gniaužtais ilgesni;
suprantama, kad ir pluoš-
tas bus geresnis.

Iš komisijos sąnarių, tik
vienas agronomas lietuviš-
kai kalbėjo. Užtat žmonės
godžiai rijo ką sakė tas
agronomas, arba klebonas
kun. Bitė, kurs irgi nesigai-
lėjo suteikti žinių apie
ūkį ir jos įrankius.

Iš "Vien."

Mūsų girios. Rugsėjo mė-
nesiu Nemunu nugabenta
įvairių medžių už 1 milijū-
ą 360 tūkst. rublių. Per
pirmus 6-šiu metų mėnesius
Dauguvos upę nuplaukdyta
medžių už 11 milijonų 387
tūkst. svarų sterlingų (1
sv. sterlingų — maždaug
10 rublių).

"Šaltinis"

Abčiai. (Kauno gub.).
Mokyklų direktorius leido
kun. Povilui Stakauskui
Abelių pradinėje mokyklo-
je mokinti veltui lietuvių
kalbos vieną valandą i sa-
vaite. Šiame mėnesyje prie
Abelių pačtos įtaisytas jau
telegrafas.

Iš "Vien."

Pasvalis. 3 lapkričio jo-
gant namo iš Pasvalio Po-
vilui Malinauskui, Stačiatikių
kaimo, ant jo užpuolė girti
žmogžudžiai, pagal savo na-
mus ir smarkiai basliais
sudaugė galva. Parvežus
namon apie 3 valandą ati-
davė Dievui dušią. Kalti-
ninkus surakintus lenciu-
gais dar naktį nugabeno po-
licijon.

Iš "Vien."

Viekėniai Lapkričio 6 d.
buvo iš taksos pardavinė-
mas vyriausybės miškas.
51 delianka inkainota 20
tūkstančių. Keletas delian-
kų vargais negalais kliuvo
žemaičiams, visas kitas pa-
siglemžė sau žydai. Vienas
padegėlis musiškis buvo už-
sikeisęs pirkti delianką,
inkainotą 370 r. Bet žydai
ivarė net i 760 r. ir pirkosi
sau. Išėdami iš taksos že-
maičiai teikė: greitai ir van-
denį pirkimės nuo žydu.

"Viltis."

Obelių pašto skyrius (Za-
rasų ap.) nuo lapkr. 4 d. pri-
iminėja ir telegramas.

"Viltis."

Leckavo miestelyje, Šiau-
lių ap., nuo lapkričio 1 d.
prie pašto-telegrafo sky-
riaus atidaryta taupomoji
kasa.

"Viltis."

Južintai. (Ežerėnų pav.)
Pas mus Južintuose įsteig-
ta "Blaivybės" draugija.
Lapkričio 3 dieną buvo vi-
suotinas įsteigiamasis susi-
rinkimas. Valdybon išrink-
ta: klebonas kun. Ramonas,
A. Bernotas, kun. Biala-
ravičius, J. Ivaška, panelė
M. Žilinskaitė II Andrie-
jauskas. N. Žukelis ir M.
Kuzma.

Iš "Vien."

Baluškiai. Daujėnų Pa-
ionis ūkininkas to paties
kaimo įtaisė čionai lentpjū-
vę ir garu varomąjį malūną.
Paskui žada dar ir daugiau
mašinų įtaisyti, kaip antai
karšiamąją ir verpamasias.
Linkime geros kloties.

Garu varomas malūnas
jau pernai buvo įtaisytas
Daujėnuose p. Navadžels-
kio. Ir gerai sekas.

Iš "Vien."

"Vilties" redaktoriaus A.
Smetonos bylą svarstė lap-
kričio 12 dieną Vilniaus
apygardos teismas. A. Sme-
tona kaltinamas buvo, kam
padėjęs "Vilties" 32 No. 8.
m. (kovo 17 d.) žinią var-
du "Bažnyčią perdirbo i
cerkvę", kur buvo aprašy-
tas atsitikimas Pševalko
miestelyje (Gardino gub.),
buvusis kovo 13 d. Toji ži-
nia "Vilties" buvo paimta
iš lenkų laikraščio, kas bu-
vo ir pažymėta. Apygardos
teismas apsvaistęs visą, A.
Smetoną išteisino. Gynė pri-
siek. advok. J. Vileišis.

"Viltis."

Vilniaus Naują skalbtuvę
vardu "Cecilija" ir Ko nuo
lapkr. 15 d. š. m. atidaro
rie Andriejevo gatvės No.
16 E. Racevičienė ir C. Pra-
puolenytė.

"Viltis."

Vilnius. Gausi auka. Intei-
symui salės prie šv. Mika-
lojaus bažnyčios kunigaik-
štienė Magdalena Radvi-
lienė paaukavo 1000 rublių.

Vilniaus vyskupijos val-
dytojo įsakymu paskirti ka-
mendoriais šie naujai įstei-
ti kunigai: kun. Juozas
Breiva — Rodunio; kun.
Miečislovas Radziševskis —
Sokulkon ir kun. Kazimie-
ras Borzimas — Dobrzinie-
van.

Vilniaus kunigų semina-
rijos sekretorium vieton mi-
rusiojo V. Bortkevičiaus
vyskupijos valdytojo pa-
skirtas Jonas Gradovskis.
Pastaraisiais laikais semi-
narijon priimti šie jauni-
kačiai: Polujan Romual-
das, Majevskis Stasys, Stob-
ickis Vladimieras, Piepo-
lis Pranas, Bialkovskis Zig-
nantas ir Siekierko Vacio-
vas — Po vakacijų išstojo
iš seminarijos: Bužinskis
Juozas, Skerbutėnas Romu-
aldas, Dauksa Juozas, Bui-
nickis Stasys, Babiš Juo-
zas, Chavziuk Bronislovas,
Grabickis Stasys, Tikuišis
Antanas ir Paškevičius Pe-
tras. — Seminarijij visur
įvesta elektros šviesa.

Iš "Vilties"

Panevėžys. Du panevė-
žiečių paukojo 7000 ketvir-
tinių žemės sieksnių nau-
jiems kapam.

Lig Palangos jau nuties-
tas iš Liepojos telefonas, ku-
riuo galės kalbėtis su Ry-
ga, Peterburgu, Berlynu ir
kitais miestais. Už tris kal-
bėjimo minutes reikės mo-
kėti 45 kap.

"Lietuvos Žinios."

Iš Lenkijos Lietuvon pra-
deda važiuoti lenkai žemės
pirktų. Pirm poros metų
vienas dvarponis, iš Plocko
gub., nusipirkęs dvarą Kau-
no gub., po 5000 r. už vala-
ką, dabar, anot "Šlovo" par-
davė tą patį dvarą po
8000 rub. už valaką, patsai
gi nusipirko kitą dvarą Vi-
tebsko gub., kai kurie pa-
našus vertelkos perkas dva-
rus Lietuvoje ir juos parda-
vinėja paskiaus. mozurams,
traukiamiems iš Lenkijos.
Taip tātai lietuvių žemele
grobsto kas tikt išmano, tik
tai patis lietuviai jos nemo-
ka branginti ir už niek per-
leidžia svetimiems.

"Rygos Garsas"

LIETUVIAI SVETUR.

Varšuv. Ačiu kunigaik-
štienėi Radvilienei, Varšu-
vos lietuviai turi jau savo
bažnytelę ir salę, kur Liet.
Susisėlimo draugija daro
savo susirinkimus ir turi
skaityklą, kurion pareina
veik visi Rusijos lietuvių
laikraščiai. Lietuvių susi-
sėlimo draugija, turi be
to savo nuolatinį chorą, ku-
rio vedėju yra p. Ratuš-
skas, vargonininkas, lietu-
vis, baigusis Varšuvos kon-
servatoriją. Po kalėdų ma-
noma sutaisyti vakaras
Bažnytelė yra Liet. Susi-
sėlimo Dr. jos Valdybos
globoje.

Iš "Vilties"

CHICAGOJE.

Grudžio 13 d. Meldaziio
svetainėje lietuvių benas
"Lietuva" parengė koncer-
tą. Daug kas būtų galima
koncertui užmesti, bet atsi-
ninus, jog tai ne profesio-
nalų, bet mėgėjų atliktas
eikia priimti už gerą. Žmo-
nių buvo labai mažai. Kaip
girdėjome, tai aiškina ma-
keliomis priežastimis, bet
svarbiausios tai adventas ir
negarsinimas laikraščiuose.

Ant rytojaus tas pats kon-
certas buvo atkartotas kito
je miesto dalyje (ant Brid-
geporto) žmonių buvę taip-
pat labai mažai.

Tą pačią dieną suvieny-
tos draugijos nuo 18-os gat-
vės parengė vakarą naudai
viešojo knygyno. Vaidino
vaidelį "Ant badugnės
kranto, Birutės kvartetas
padainavo keturias dainas.
Prieš vaidinant kalbėjo J.
A. Chmeliauskas, "Lietu-
vos" redaktorius ir Pranas
Gudas "Kataliko" redak-
torius. Viskas atlikta gana
gerai. Žmonių galėjo būti
daugiau.

Politikieriai išvijo jiems
nepagėdaujamą mokyklų
užveikėtoją.

Grudžio 10 d. buvo nuo
Vietos paliausuta poni E. F.
Young, per kelis metus bu-
vusi Chicago viešųjų moky-
klų užveikėtoja. Priežas-
čia jos paliausavimo buvo
knygų agentai ir palitikie-
riai, kuriems daugiau rūpi
savo nauda, neg apsviet-
mo stovis.

Poni E. F. Young buvusi
Chicago viešųjų mokyklų
viršininkė.

Poni Young yra viena iš
žymiųjų jaunimo švietėjų
pasaulyje. Jai buvo žino-
mas padėjimas ir mokyklų
reikalavimai kaip Ameri-
kos, taip ir svetimtųjų
jaunuomenės Chicagoje gy-
venančios. Per jos rūpesni
gavo savo kalbos tiesas če-
kai, lenkai ir k. Chicago
miesto mokyklose. Lie-
tuviai negavo tik todėl,
kad nereikalavo ir, gal,
kad nebuvo pakankamo
skaiciaus mokinių.

Už jos paliausavimą dau-
giausiai kaltinamas majo-
ras C. H. Harrison, kuris
r tai iš nenorėjimo, ar per
apsileidimą leido knygu ag-
entams listi i mokyklų re-
kalus.

Kaipio pesekmė jos atlei-
dimo pasirodė protestai tūk-
stančių vaikų, tėvų ir moky-
tojų, kurie kartu su protes-
tu pareikalavo algas pa-
didinti, o neįsildžius jų
reikalavimo rengiasi strei-
kuoti.

Poni E. F. Young, būvu
i Chicago viešųjų moky-
klų viršininkė, kurią politi-
keriai iš tos vietos išver-
žė, užims vietą edukacijos
redaktoriaus prie vieno iš
tekningiausių Chicago dien-
raščių "Tribune".

Donora, Pa. Grudžio 5 d.
apie 11-tą val. naktį staigiai
ir netikėtai mirė Kajetonas
Aleksonis, 26 metų vyras.
Šaukėsi kunigo, bet nebe-
galejo susikalbėti. Palaido-
tas gr. 8 dieną.

Liet. S.

Pašovė moterį ir pat. nu-
sišovė.

Klaus Wehlan, gyvenan-
tis ant 1611 W. Superior
gatvės, perpykęs ant mo-
ters, kad ji nenorėjo
atiduoti jam 15 do-
lerių, kuriuos ji buvo ga-
vusi už butą, ją nušovė ir
antru šuviu pats nusišovė.

Ketvertas išsigandusių vai-
kų išbėgo ant gatvės, čia
juos pamatė policija, kuri
dažinojus, kame dalykas
suėjo vidun ir rado jį patį
jau mirusį o moterį be ža-
jo. Kulipka parėjo per nosį,
bet susilaikė burnoje, ne-
žeizdama arterijų. Manoma
ji išgysianti.

Chicago bedarbiai gana
naują namą.

Skaitlius bedarbių Chica-
gos miestė augs. Pirmą be-
darbiai sutilpdavo i du na-
mu, bet jau dabar nesutel-
pa ir miestas paskyrė tre-
čius Tarpe bedarbių daug
yra ir lietuvių. Abelnai
susideda iš ateivių. Ne

ra abejonės, kad tai padės
Washingtono valdžiai išlei-
sti įstatymą apsunkinantį
ateivių įleidimą.

Viršum šimto, tūkstančių
dolerių tapo surinkta per
dešimtį dienų nedėlinių mo-
kyklų naudai Cook paviete.
Tos mokyklos yra vedamos
protestantų ir parodo, koks
duosnumas Amerikos sveti-
mikių. Kada mes lietuviai
juos pasivysim.

Grafas apsigavė.

Tulas J. C. Ramanovicz,
gyvenantis ant 531 Wells
gatvės ir laikantis savo
gatvės ir laikantis save
gautas bevagių kokį tai
dalyką verčios keturių do-
lerių iš The Fair krautu-
vės. Neveizint jo kilmės ta-
po nuvestas policijon, ka-
me pasirodė, jog esąs gana
turtingas (apie \$2,000 ban-
koj) ir turis atsizymėjimus
kariumenėje.

Žuvis pačios eina i namus.

Vakarinėje miesto daly-
je vandens trubos prisipildė
jaunais ešeriais, kurie tru-
bomis ateina iš Michigano
žero ir užkema siauras
trubėles ir vanduo, žinoma,
turi sustoti. Plumberiai tu-
ri daug vargo, iki juos iš-
ten išima. Kai kurių išvai-
zda persikeičia belendant
pro siaurumas ir išrodo
kaip unguriai — ilgi ploni.
Kodėl jos lenda, sunku da-
bar atsakyti.

NAUJENOS.

Amerikos Medžioklė.
Neseniai pasibaigė me-
džiojimo laikas; buvo užim-
ti apie šimta tūkstančių
monių. Nužudė geroką
kaičių žvėrių ir žvėrelių,
bet nepasigailėta ir žmo-
nių. Kiek jau yra žinoma
tai nusišovė, arba liko drau-
gų nušauti 135 žmonės ir
sužeista apie 125. Tarpe
mirusiųjų yra keletas, ro-
dos, ir lietuvių. Štai du iš
jų, kurių pavardes turi lie-
tuvišką išvaizdą. Mioskow-
ski John (tur būti Meš-
kauskis?) Steven Point,
Wisconsin nusišovė. Ma-
enski, John (gal Jonas
Malinskis?), kurį draugas
palaikė už stirną ir taip pat
nušovė. Brangus sportas!

New York. Callanano
butelių dirbtuvėje gau-
ta siuntinys, kurį pa-
čius mergina J. Amse-
vičiūtė, bandė atidaryti ir
tu pačiu laiku sprogo
bomba, kuri buvo tame siun-
tinyje. Mergaitė užmušta
ant vietos ir sužeisti du
vyrų, kurie stovėjo arti tos
vietos.

Kas tą siuntinį siuntė,
dar nesusekta, nors keli
būriai detektyvų ieško
po visas miesto dalis.

Nužudyta jauna mergaitė.
Havana. Iš čia pranešama,
jog nors ir civilizuojamoje
šalyje, bet dar tebegyvuoj-
ja paprotys žudyti žmonės
stabų aukai. Suimta keturio
lika ypatų — baltųjų ir juo-
dų, sušektų turėjusių są-
išį su taip vadinamomis "vu-
du" apeigomis, atsibuvusio
mis ant Kubos salos. Jie
visi kaltinami nužudymu še-
šių metų mergelės, kuri
buvo jų pavesta kruvinajai
aukai. Beto pasirodė jog
esama daug slapybių vie-
tinių gyventojų, ir siuntų-
jų ypatų tarpų ir kad tai
būta ne vienintėlio atsiti-
kimo. Daug mergaičių ir

bernaičių buvo žudoma
"vudu" tikslams. Suim-
tieji nuteisti kalėjimui ant
viso amžiaus.

Šimtas penkiosdešimt mer-
ginų pražuvo laike šešių mė-
nesių.

Kansas City, Mo. Šimtas
penkiosdešimt merginų ir
moterų, pagal paskelbto po-
licijos reporto, pražuvo iš
to miesto. Be to daug pra-
žuvusių užgrižo atgal, arba
liko policijos sugrąžinta.

Trumpu laiku prieš už-
darysiant nelemto vardo
namų šešios merginos tapo
surastos viename pasilink-
sminio darže. Apie treč-
dalį pražuvusiųjų buvo at-
ėjusios iš mažesnių mieste-
lių.

Žuvo apie 250 žmonių.

Freetown, vakarų Afri-
koje. Čia ištikus baisioms
vėtroms pridirbta labai
daug blėdies. Daugiau kaip
400 vietinių gyventojų bu-
vo nunešti i jūrą, iš ku-
rių apie 250 žuvo jurių vil-
nyse. Audros išardė mies-
tą ir uostą ir pridirbo la-
bai daug nuostolių.

Cleveland, O. Traukinys
užbėgo ant perskilusios rė-
lės ir penki vagonai virsda-
ni užmušė pečkuri ir dau-
gybę žmonių sužeidė.

Anglijos nauja partija.

Iš Londono praneša, kad
parlamento narys Baron
de Forest suorganizavo nau-
ją partiją, kurios tikslas
būsiąs platinti nacionaliz-
mą.

Siuncia šventėms pinigų.
New York. Pagal krasos
paduotų žinių per New
Yorką ateiviai, išsiuntę
viršum penkių milijonų do-
lerių i Europą. Daugiausia
išsiuntė italai apie 1374
tūkstančius, i Didžiąją
Britaniją išsiusta 1122 tūk-
stančiai ir i Rusiją 597
tūkstančiai.

Ilgos piršlybos.

San Francisco, Cal. Tū-
las H. T. Plunkett du me-
tu atgal įsimylėjo i A.
Forrest. Neilgai laukus pa-
na Forrest išvažiavo i Eu-
opą, nelaukdamas, iki jis
prašys jos sutikimo vesti.
Jai išvažiavus jis palei-
do jai laišką, išreikšdamas
savo norą ją vesti ir pats
išvažiavo i Aziją apveiz-
ti jam pavestus koresinio
šulinius Korejoj ir Mandžu-
rijoj. Jojo mergina taip-
pat keliavo iš vienos vietos
kitą, nieko nežinodama
apie laišką, kuris negalė-
jo užspėti jos ant vietos.
Ir tiktai jai parvažiavus
namo ją pasivijo ir laiškas,
kurio adresas buvo taisy-
tas įvairiomis rašybonis,
jerstatančioms šešioliką
kalbų.

Mergina sutiko už jo ei-
ti ir atsakė taip pat lai-
ku. Šis laiškas perėjo Ra-
mųjį Vandenyną šešis kar-
tus ir apkelavo daugybę
šalių iki nesugrįžo atgal i
Los Angeles, iš kur adre-
satas atsiėmė ir iškeliavo
prie savo mylimosios. Lai-
škas visas buvo aprašytas
įvairiais patėmijimais Ky-
nų, Japonų ir Korejiečių
kalbomis.

Tiem dviem laiškam ap-
kėliauti reikėjo keturiol-
kos mėnesių laiko. Per vi-
są tą laiką tęsėsi piršly-
bos.

Piešėjas ražiuos prie šiaurinio poliaus.

New York. Tolymoji šiaurė vilioja dar vieną keliautojų atidengimui nežinomųjų gamtos apysėdymų. Po kelių dienų keliaus Jaques Suzzane, piešėjas ir medžiotojas, kuris žada pasiekti toliau šiaurės link su savo priešniais. Jis turi būrį šiaurės šunų, vienas iš jų duota jam garsaus keliautojo Peary. Suzzane gyvena su samojedais Rusijos šiaurėje ir esąs inpratęs į tokias keliones.

Pavasary jis busias ant Labradoro ir kitų artimųjų salų.

Panašią kelionę keli metai atgal keliavo A. Borisovas, garsus rusų piešėjas, jis aplankė Spiebergą, Naująją Žemę ir Karo jures, piešdamas paveikslus tų salų taip šaltame ore, kad jo spalvos sušaldavo pirmaiau negu jis jas galėdavo kaip reikiant nutepti.

Žada radiuma mašinoms vartoti.

Iš Londono praneša, kad tulas Phillips išrado, jog taip brangus elementas radiumas gali būti vartojamas kaip jėga mašinoms varyti vietoje anglių arba kitų degančių medžiagų. Jis atrado, kad tas brangus elementas, sumaišytas su vandeniu padaro eksploduojančius gzaus, — taip kaip ir gazolinas, kuris vartojamas plačiai tam tikslui. Tik klausimas, iš kur to element bus galima gauti tiek, kad užtektų net bandimams dirbti, netik mašinoms varyti.

DARBININKU REIKALAI.

Pas pasiturtinti.

Mažne visi Amerikos lietuviai, tai darbininkai, dirbantieji sunkų fiziską darbą. Biznierių, tarnaujančių įvairiuose, ofisuose, krautuvėse, žmonių inteligentiškų profesijų pagyginamai nedaug. Darbininkai ir sudaro čia mūsų visuomenės pamatą ir yra žymiausi jos visuomenės dalis. Taigi svarbu prieiti arčiau prie mūsų darbininko gyvenimo, ištirti jį, nušviesti jį iš visų pusių. Tik tokiu būdu gali paaikškėti darbininkų reikalai ir uždaviniai.

Turėdamas tai omenyje pradeu lankyti darbininkus ir rinkti reikalingų žinių. Pradžiai patekau į namus ("auza") anot musikių) mano gerai pažįstamo dar iš Lietuvos R. S. Kalbarmės atvirai. Iš pasikalbėjimo paaikškėjo, kad mano pažįstamas tai tipiškas Amerikos lietuvis darbininkas kokių čia beabėjo bus dauguma. sveikas, stipras, (41 metų). Vidutiniškai uždirba, socialiai gyvena, nedaug geria, taupo skatika, priguli prie parapijos ir eina į Bažnyčią, žodžiu sakant — "geras žmogus". Pradėkime nuo jo materijalių reikalų, nes tie ir jam geriau suprantami ir, rodos, net per daug brangūs.

Pr. S. atvažiavo į Ameriką prieš aštuonėtu metų. Mėnesį tik išbuves, gavo darbą Chicagoje. Pullmano fabrikė, kuriame dirba ir iki šiolai. Darbo 9% valandos kas dien. Pradžioje pa prastiems darbininkams mokėdavo po 15 centų nuo valandos. Dabar moką jau po 20 centų. Per visą tą laiką streikų fabrike nebuve,

Mokesnį kompanija keldavusi, paprašiusi to darbininkams. Darbininkai nepriėmė prieš jokių unių Seniau buvusi ir čia uni, bet padarius prieš 15 metų Pullmano fabrikė streiką ir jį pralaimėjus uni, iširusi, ne be to žinoma, kad nebūtų prisidėję prie to išrusi, ne be to žinoma, kad tai. 1908 ir 1909 metais Pullmano fabriko darbininkus, privarginusi bedarbė. (Taf-to rinkimai ir kitos priežastys). Gaudavę dirbti tik retkarčiais ir pamainomis.

Dirbantiems nuo valandų — mažiausias uždarbis du dolerių kas dien, dirbantiems gi nuo "štukų" (piece Work) uždarbis labai sviruoja, nes nuo 1 iki net 6 dolerių.

P. S. dirba nuo "štukų" ir uždirba vidutiniškai apie 3 dolerius.

Kad ir pakilo uždarbis per tuos 8 metus visu ketvirtadaliu, tačiau pragyvenimas pabrango tuo laikui dar didesnę proporciją, taip antai prieš 8 metus už mėsos svarą mokėdavo po 9 centus, dabar už tokios pat mėsos svarą jau moką 17 centų, duonos kaina pakilusi nuo 6 centų už kepalą iki 9-10 centų, kiaušiniai nuo 20 centų už tuziną iki 35 centų ir t. t.

Trejus metus P. S. as gyveno nevedęs. Skatiko kišenę je pajutęs, atsigabeno iš Lietuvos pažįstamą meginą ir apsidėdė. Iš pradžių butą samdė, mokėdamas po 10 dolerių kas mėnuo už butą, paskui, neapsikentęs nusipirko savo namus už 1350 dolerius, kuriuose gyvena pats su žmona ir 3 vaikų (4 metų 2½ m. ir 3 mėn.) ir laiko 6 ėdurin gerius, kiekvienas iš jų moka po 4 dolerius kas mėnuo. S. as ne tik namus turi, bet dar ir gvyais pinigais apie 700 dolerių.

S. as nesuamerikonėjo, anglių kalbos nepramoko; tačiau prie Amerikos gyvenimo sąlygų paprasto ir jį nebeborėtu mainyti ant kitokių. Dirba, be abėjo daug sunkiau, negu Lietuvoje kad dirbdavo, prastesniu om kvėpuoja, ankščiau gyvena ir prasčiau maitinasi (nėgama nekuomet šiltų pietų), bet visa tai jam išrodo nesvarbu ir lengvai pakenčiama, atsiminus, kad nemaža uždirba ir jo turtas gan greitai auga. Gyvena nepertvarkiai, neperšvariai, bet socialiai ir gan taupiai. Vienatinė nereikalinga išlaidą tai alaūs katiliukas, bet ir jo beabėjo ne vartotų jo, jeigu nebūtų čia rades galingo pretaro, viešpataujanti tarp darbininkų apie alaūs naudingumą prie sunkaus darbo arba jeigu kas nors būtų jam rimtai išaiškinęs kaip ten ištikrųjų yra su ta alaūs nauda.

7 vyrai, grįždami vakarė iš darbo kasdien parsineša du katiliuku alaūs, kuriuos ir iščiulpia bekaždami šeimyninkės patiekta valgi. Subatoj ir nedėlio — dvigubai. kartais gi net ir trigubai porcija, bet visa tai, taip sakant "duona kasdienine", su kuria mūsų darbininkai sutapo ir be kurios, rodos, ir apsieiti nebegalėtų. Anaipatol nemanykite, skaitytojai, kad P. S. as yra girtuoklis, — Taip atrodo mano pažįstamas, žiurint jo materijalių padėjimo. Pažiūrėkime

kaip atrodo jo dvasia. Ne gavęs Lietuvoje jokio mokeslo, apart poterių ir skaitųjų (dai šiek tiek ir rašymo) jis neturi jokių ypatingų idėjų dvasios aspiracijų ir gyvenimą suprantą perneka materijališkai Vaziavo Ameriką pasipelnę, taigi r pelnosi. Gal važiuodamas ir manė pasipelnęs patį grįšį į "kraują", tačiau čia toks manymas jau senai išgaravo. Kogi jis tenai važiuos; ten jam niekas 3 dolerių už dieną neužmokės. Dabar jam tai ir neberūpi. Jam dabar tik štai kas rūpi.

Priešais jo "auza" kitoje gatvės pusėje toks pat darbininkas, kaip jis, buvo pirkęs tikiuos pat namus, kaip jo ir "lotą" žemės tokio pat didumo, kaip ir jo, bet štai nustumė savo namus į lotą užpakalį, o iš priešakio su banko pagalba pasistatė kitus namus, jau dviem augštais ir skiriamą dviem šeimynom. Ir mano pažįstamas nebeburims, kol ne padarys to-pat ant savo "lotą"; kita met beabejo jis jau gyves nustumtame ir už pakalį namelyje, o prie gatvės stovės didesni namai dviem augštais.

Jeigu klausyti kun. Tumo, ir skirti kiekvienam laiko terminą, kurio sulaukęs kiekvienas išsivis būtinai turėtų grįžti į savo kraštą, tai mano pažįstamas tą terminą kaip tik jau būtų priėjęs.

Apmainęs namus ir dolerius ant rublių, padarytų jį suviršum 4000 rublių, už kuriuos, pagrižęs, nusipirktų valaką žemės (tėvyne buvo 3 broliai ant 3 dešimtinių) su trobomis. Grįžti dabar nesunku, kol vaikai mažyčiai. Toly — sunkyn. Bet P. S. as ir girde ai apie tai nenori. Kas jau duosias, girdi, tris dolerius per dieną. Nebebori grįžti ir jo žmona.

P. S. as nėra visai tamsus žmogus. Jisai skaito ir šį tą žino. Beveik nuo pradžio gyvenimo Amerikoje ima "Lietuvą". Skaito labiausiai įvairias žinias, retai traipsnius. Mėginu surasti pas jį patrijotiškų jausnų. Sakau jam: "jei ne vaikai, tai anukai tikrų tikriausiai bus nebe lietuviai, jeigu čia gyvesi. Ar gi Tamsta gali būti ramus, tai atsiminė?"

Valandėlę patylėjęs, atsako: kam man ten vargti ir dar kiekvieno uredninko bijoti, kad aš čia sau pcnas ir gerai uždirbu.

Ne, manau sau, ir iš to pusės nepaimsi jo. Delko anot kun. Tumo iš 100 mūsų išeivių tik 10 tepagrįžę ir tai dai nėvisi su pinigais? Daug priežasčių. Bet bene svarbiausioji bus ta, kad niekas niekur rimtai nežadino dvasios, nešvietė jo proto, neskiepijo idėjų. Išvaziavo iš Lietuvos su miegančia dvasia vien pinigų ieškotų. Pinigų suradęs, prilipo prie jo, dvasia gi ir čia snaudžia. Šiek tiek rodos eina geryn. Dabar atvažiuoja jau ne maža šviesesnių, dalyvavusių Lietuvos dr-jose, tie įneša naują rove daugiau idealizmo į gyvenimą. Sukruto ir Amerikos visuomenės žadinti ir šviesti savo brolius. Sulauksme geresnių laikų. Privarkime nors prie to, kad iš šimto grįžtų bent 33 ir tai ne su tuščia kišene ir galio padėjimo. Pažiūrėkime

F. as.

"Vienybės Lietuv." 50 anglių ir škotų), nes suviršum 10 milijonų. Vokiečių artie 9 milijonų, italų 2 milijonus su viršum, lenkų 1 milijonus septyni šimtai tūkstančių, žydų taip pat beveik tiek, švedų arti pusantro milijono, norvegų 1 milijonas, kitos tautos turinčios mažiau, negu milijoną. Lieuviai paskaityti kartu su latviais. Jų 1910 metais (nes iš tų metų rinktų žinių sutvarkytos skaitlės) buvę 211 tūkstančių, 235. Iš to skaičiaus Lietuvoje gimusių esą 140 tūkstančių 963 gimusių gi suvienytose valstijose 70 tūkstančių 732.

Abieju laikraščiu nuomone lietuvių skaičius čia paduotas nėsas tikras. Manoma, kad kita tiek buvę padavę lenkais, arba užrašyti rusais. Iš šių skaitlinių "Lietuva" daro tokiuos išvedimus:

Iš atvykusių Amerikon lietuvių vos pusė susipratę tautiškai tiek, kad skaito save lietuviais. Šių susipratusių skaičiuje du trečdalių yra gimę Lietuvoje ir vienas trečdalis gimusių čia Amerikoje. Sios skaitlinių lyg rodytų, kad mes daugiaus darbo sulyg lietuvių vystės turime su ateiviais iš Lietuvos, negu su čigimiais, jeigu čia gimę lietuviai amerikoneja, tai iš Lietuvos atvykę ateiviai nemažiau yra sulenkėję, surusėję, suvokietiję.

Kad apsaugojus gi jaunoji karta nuo suamerikonėjimo "Lietuva" teisingai mano.

Kad daugiausiai reik atkreipti atydos į vaikus, i mokyklas etc.

Kaip rodanti Imimigracijos Biuro statistika, ateivių paskutiniuoju laiku žymiai padidėjusi. 1913 metais atkeliavę į Ameriką 1 milijonas, 197 tūkstančiai 892 žmogų Imant paskutinę fešimtį metų pasirodo, kad tik 1907 metais ateivių buvę kiek daugiau nes 1,285, 249 paskutiniaus metais išeivystė padidėjusi ir iš kitų Europos šalių. Toliau "Lietuva" rašo —

Jeigu mes norime sustabdyti išeivystę iš Lietuvos, tai turime ieškoti tokios išeivystės priežasčių ne vien Lietuvoje, bet abelname Europos stovyje. Ir tiktai prašalinus tą visai Europai bendrą priežastį, ar priežastis, mes galime tikėtis išeivystės sumažėjimo.

Mes manytume, kad toji bendroji priežastis, stumiančioji Europos (dabar ir Azijos) tautos ne tik yra anoji "gadynės žaizda" apie tuvsė. Apie 1200 žmonių gaus didesnės algas, mažiausia mokesnis būsianti 40 centų už valandą, žinoma mokantiems geresniųjų darbų.

PASTABOS.

Paskutiniuose numeruose "Lietuva" ir "Vienybės Liet." paduoda indomų skaitlinių, paimtų iš anglių laikraščių, apie šio krašto ateivių tautybę ir ateivystės augimą. Iš viso suvienytose valstijose esą 82 milijonų baltaodžių žmonių, tame skaičiuje 32 suviršum mil. ateivių. Daugiausia esą ateivių, vartojančių anglių kalbą (airių,

Kadangi anų bendrųjų išeivystės priežasčių prašalinimas dažnai ne nuo mūsų priguli, ir išeivystė, šiaip ar taip ilgai dar nepasiliaus, reikėtų mums rūpintis labiausiai tuo, kad tą išeivystę sutvarkius ir pakreipus ją į pageidaujamą vagą. Kaip tai padarius, tai kitas labai svarbus ir nelengvas klausimas. Prie jo nesųkį mums reikės grįžti.

Teisingai pastebi "Lietuva", kad agitacija prieš išeivystę tik "tuščias žodis, kuris nieko negelbės."

"Lietuva" 50 savo N-yje praneša apie naująjį illiustruotą dvisavaitinį laikraštį Lietuvoje, kurį žadan-ti leisti jau pilnai susiorganizavusi bendrovė vardu "A. Smeton... M. Yčas ir Ko." "Lietuva" apie būsimąjį "Vairą", (taip vadijasis tas laikraštis), matyt, gerai painformuota, nes paduoda formatą, kainą, mi ni net apie bendradarbius.

Ir mes neabejojame kad A. Smetonos vedamas "Vairas" bus kuogeriausias ir kuonaudingiausias laikraštis ir mūsų tautos kultūron padarys labai svarbų indėlį. Nuosirdžiai tat linkime jam kuogeriausio pasisekimo ir patariame lietuviams katalikams jį skaityti ir platinti. Tačiau čia turime išreikšti pasigailėjimą, kad "Lietuva", rašydama apie "Vairo" reikalus, ne visai teisingai nušvietė santykius, privedusiuos A. Smetoną ir kitus viltininkus pasitraukti iš "Vilties" ir pradėti organizuoti savo laikraštį ir kad per drąsiai ir visai bereikalingai juodina kun. Dambraską ir ypač dabartinį "Vilties" vedėją Pr. Dovydaitį.

Pasak "Lietuvos" "liberališka "Vilties" pakraipaa", "buvusi kaulu gerklėje nekuriems mūsų "fats natiškiems klėrikalams". Toliau "Lietuva" rašo.

Paskutinėji turi savo vadu kun. Dambrauką iš Kauno, —gabios plunksnos veikėja, tačiau, ant nelaimės, nepasiliuosavusi nuo fanatiškai klerikališkų palinkimų...

Abi pusi nebegalėjusi susitaikinti ir "Bendrovė" skilusi. Toliau "Lietuva" rašo:

Kun. Dambraskio, Maliausko ir kompanijos šalininkai pervarė "Vilties" redaktorių tulą p. Dovydaitį, be rods, Maskvos universiteto studentą, akla kun. Dambrausko taktikos šalininką, atsižymėjusį, galėtom pasakyti nesuvaldomu fanatiškumu, kuriuom parastai atsižymi jauni vyrai.

Sunkų ir nemalonų išpuolį turėjau, beskaitydamas uos žodžius. Juos rašęs žmogus veikiausiai nėra nei matęs ano Dovydaičio ir jo darbų ur būt taip pat nepažįsta, o betgi jį juodina ir šmeižia. Juo labiau tai nuostabu, kad tai daro "Lietuva" ingijusi jau vardą rimto laikraščio. Bet kamegi priežastis to pikto ir nevisai švaraus užsipuolimo? Sakytiau bene bus tai, bereikalinga baimė katalikybės ir katalikiškų veikėjų. Tą baimę mes pastebime dažnai pas daugelį mūsų inteligentų. Do

vydaitis ir kiti vadinamieji "ateitininkai" nauji žmonės ir naujus idealus skelbia ir dargi visai naują (bent mūsų gyvenime) pasauležvalgą turi susidarę, kuri griežtai priešinga nusistovėjusioms nuomonėms daugelio mūsų inteligentijos. Tad reikia juos diskredituoti, galima net ir pašmeižti. Bet, be ne delto daugelis mūsų inteligentų bijo katalikybės vienpusiškai ją tepažįsta? Skaitau savo priederme apie p. Dovydaitį pasakyti štai ką: Pr. Dovydaitis yra baigęs Maskvos universitetą, ir nors dar nesenas žmogus, bet labai rimtas ir šviesus. Tiek jau yra mokėsis, skaitęs, tyrinėjęs ir rašęs, kad jau nebereikalauja būti aklu kėno nors taktikos šalininku, bet turi jau išsidirbęs savo nuosavią pasaulėžvalgą ir taktiką. Ar galėtų "Lietuva" parodyti davodus jo nesuvaldomo fanatiškumo? Manau, kad ne. Tat kamgi ekla kaltinti žmogų?

Per drąsiai prikišama fanatiškumas ir kun. Dambraskui.

O kai apie priežastis, dėl kurių įvyko viltininkų skilimas, tai mes manytume, kad per daug siaura būtų ieškoti vien kun. Dambrasko "fanatiškume" ir ant jo vieno pečių sukrauti garbę dėl įvykusios permainos. Jis tos garbės be abėjo ir nenori. Priežasties reikia paieškoti giliaus. Svarbiausioji priežastis dviejų srovių lenktynių ir katalikiškos srovės įsigalėjimo yra žymus sustiprėjimas lietuvių visuomenėje katalikiškos sąmonės. Tai mes matome netik Lietuvoje, bet ir Amerikoje. Lietuviai katalikai yra ištikimi, kad tas veiksnys mūsų tautos gyvenime bus naudingas ir gražiai galės patarnauti mūsų tautos kultūrai. Galima tam tikėti, galima netikėti, bet niekinti ir griežtai smerkti tą veiksnį būtų per daug drąsu ir perankstyva. Dvių srovių viltininkų tarpe susidurimas niekuomet nelietė principų srieties. Visi viltininkai tautos pažangos pamatan dėjio visuomet tikybą ir krikščionišką dorą ir buvo iš tikimi Bažnyčiai. Skyrėsi tik truputį kai kuriuose takto dalykuose.

Tas skirtumas betgi niekuomet nebuvo priežastimi didesnių nesutikimų ir nesusipratimų. Ir mes neabejojame, kad ir toliau, nors ir persiskyrę, bet dirbs tą patį darbą ir laikysis tų pačių mūsų kultūros pamatų. Ir delto drąsiai patariame lietuviams katalikams palaikyti ir "Viltį" ir "Vairą". Neteisingai "Lietuva" aptaria dabartinę "Viltį" kaip "aiškiai siaurai partityvišką laikraštį". Katalikybė tai dar ne partija ir lietuviai katalikai ligšol netveria vienos partijos, taigi ir lietuvių katalikų laikraštis "Viltis" gali tarnauti žmonėms įvairių politinių ir socialinių pažiūrų. Ir be reikalo "Lietuva" stengiasi atbaidyti lietuvių visuomenę nuo dabartinės "Vilties".

"Kataliko" 50 N. p. Miškinių Jonas duoda gerų

*) Skaityk programinius straipsnius A. Smetonos rašytus "Viltje" šią žiemą.

patarimų "Kaip darbo ieškoti." Pasak jo, reikia nemeluoti bosams, nesigirti, kad moki darbą, kurio iš tikrųjų nemoki; nesizemink prieš bosus, nestovėk prieš juos be kepurės, vieni kitiems padėti surasti darbą, pagaliau vienyti su politiko klubais, kad sulauktų pradžios šitą sverti viešame valstybės gyvenime.

"Vienybėje Lietuvos" (50 N. A. Linkus nurodo būdą, kaip išmokyti anglų kalbos.

Pats užsiduodamas lekti ant dienos po kelius žodžius ar daugiau greitai laiku pasijusi mokas anglų kalbą.

KATALIKŲ MOKSLAS APIE LAVONŲ DEGINIMĄ.

Ivairios tautos įvairiais būdais laidoja savo numirus.

Krikščionys laidojime numirėlių pasekė Žydų būdą ir savo Išganytojaus pavyzdį. Persekiojimo laikais krikščionys nekartą išstatydavo savo gyvybę didžiausian pavojui, ydant su teikus kankinamus krikščionius palaidojimą — užkasant kūną žemėsna. Stabmeldžiai, norėdami pakenkti katalikų tikėjimui ir kūnų prisikėlimui, degindavo krikščionis tuo neva tikslu, kad sudegintas lavonas negalėtų prisikelti. Bet jau 3-iam amžiuje Feliksas Minatius savo dijaloge "Oktavius" rašo jiems:

"Mes krikščionys nebijome, kaip jūs manote, kad degindami lavonus pakenktumėt prisikėlimui, bet gi laidodami žemėsna, laikomės senojo ir geresniojo papročio."

Viduriniais amžiais pagal Bažnyčios noro krikščionių kūnai visuomet buvo laidojami žemėsna.

Popiežius Bonifacas VIII 21 vasario 1300 metais pasakė štai kokią įstatą:

"tie, kurie iškastų numirėlius ir pasielgtų su jais brutališkai, atskirdami mėsa nuo kaulų virinimais su tikslu palaidojimo kaulų gintiniam krašte, tuo pačiu pasielgtum išskiriamą iš Bažnyčios".

Popiežius tuo parėdymu leidžia arba visą kūną gabenti į giminę vietą, arba palaidojus laukti kol gamtos veikimas išskirs kaulus, kuriuos paskui galima laidoti kur norint.

1884 metais Vizagapatomos apaštališkas vikaras klausė Rymo kongregacijos, ar galima esą krikštyti žmogus, kurio giminės, būdami stabmeldžiai, veikiausiai sudeginsią jo kūną jam mirus? Kongregacija 27 rugsėjo 1884 metais atsakė: "deginimo lavono negali pripažinti teisėtu, tačiau nors ir tikrai žinotumei, kad lavonas bus deginamas, turi krikštyti."

1886 metais buvo uždrausta prigulėti į draugijas, turinčias tikslą deginti lavonus.

1892 metais liepos 27 d. Frieburgo antvysk. klausė kongregacijos, ar galima esą dalyvauti darbininkams ar daktarams lavonų deginimo apeigose? Atsakyta: "formaliai — nevalia; materialiai (be prijautimo) — galima su šiomis sąlygomis: 1) kad lavonų deginimas nebūtų slaptos draugijos apeiga; 2) kad tame deginime nebūtų nieko tokio, kas niekintų katalikų mokslą apie laidojimą; 3) kad

tasai niekinimo tikslas, jeigu jis ir būtų, kad nebūtų dalyvaujančiam suprantamas."

Dėl Bažnyčia priešinasi ir tebesipriešina lavonų deginimui? 1) pagal Bažnyčios dvasios ir mokslo žmogų kur pasižiūrėti, praktiškai šventykla, įrankis dangaus dorybių, dažnai pašvenčiamas šventųjų sakramentų, taigi nepridera jo deginimu naikinti, pagaliau brutališkas kūno sunaikinimas priešinasi krikščioniškai meilei, kuria tas kūnas buvo mylimas vaikų ir kitų artimųjų giminė ir draugų; 2) deginant kūnus, nesykį daug slaptų žmogų dyščių kurias susekti gydytojais tegali vien išpausę juos atkasę, — būtų paslėpti.

Ar kūno deginimas yra kultūros apsiereikimas? Deginimo šalininkai savo teorijos naudai priveda šiuos davydus: kad deginimas apsaugoja žemę nuo sugedimo, kad apsaugoja užšaldytą vandenį nuo užsikrėtimo ir kad apsaugoja oro užsikrėtimą kapinių apylinkėje. Į tai galima atsakyti. Dažniausiai lavonai esti laidojami 6—7 pėdas gilumo. Po intekme rūkštygamo (oksigeno) einančio ore lavonas greitai puva; tačiau oksigenas tokios gilumos (6—7 p.) nepasiekia; palaidotas kūnas visų-pirma sukieta, po to subyra į dul

klas, kapinių apylinkėje. Į tai galima atsakyti. Dažniausiai lavonai esti laidojami 6—7 pėdas gilumo. Po intekme rūkštygamo (oksigeno) einančio ore lavonas greitai puva; tačiau oksigenas tokios gilumos (6—7 p.) nepasiekia; palaidotas kūnas visų-pirma sukieta, po to subyra į dul

klas, kapinių apylinkėje. Į tai galima atsakyti. Dažniausiai lavonai esti laidojami 6—7 pėdas gilumo. Po intekme rūkštygamo (oksigeno) einančio ore lavonas greitai puva; tačiau oksigenas tokios gilumos (6—7 p.) nepasiekia; palaidotas kūnas visų-pirma sukieta, po to subyra į dul

klas, kapinių apylinkėje. Į tai galima atsakyti. Dažniausiai lavonai esti laidojami 6—7 pėdas gilumo. Po intekme rūkštygamo (oksigeno) einančio ore lavonas greitai puva; tačiau oksigenas tokios gilumos (6—7 p.) nepasiekia; palaidotas kūnas visų-pirma sukieta, po to subyra į dul

Kad kapinynas užnuodytų vandenį — tai ne tiesa. Daktarai Charnock'as, Delacroit, Dalton'as išrado, kad iš lietaus vandens tik trečia dalis teišsisunkia į žemę; kitos dvi arba išgaruoja, arba upėmis nuplaukia. Iš to trečdalis labai maža dalis tegali pasiekti lavoną, po to gi dar mažesnė gali pasiekti upę; upėje keli lašai to vandens, išskirti per žemę — nepadarys upės vandeniui nei mažiausios blėdies, nes tie lašai bus tyri. Tai patvirtina viršminėtų daktarų ištirtimai. Jie paėmė augstą statinę, pripildę ją 6 ir pusę pėdų smiltimis, ant kurių pylė per kelius mėnesius Paryžiaus kanalizacijos srutas. Perkoštos srutos ištekdavo kaip tyras ir sveikas vanduo, tinkamas gerti.

Panašius bandymus tie daktarai yra darę ir su mažesniais statinėmis. Pasėkmės buv tus pačios. Buvo tyrinėjamas vanduo Leipzigo, Haunovero, Dresdeno ir Berlino kapinių šulinuose ir visur atrastas kuotyriausias ir sveikiausias var

tojimui.

I viso to aišku, kad deginimo šalininkų argumentai rimto pamato neturi.

Tą nurodo pagaliau ir skaitlinės apie lavonų deginimo plėtojimąsi. Francūzų kūno deginimo draugija 1905 metais skelbia šitą: "Europoje yra 90 krematorių. Sudegintų jų skaičius perviršija 125,000 Francijoje yra 3 krematorių; Šv. Valstijose 29, Britanijoje 12, Italijoje 30

Vokietijoje 9, Šveicarijoje 4, Žuvedijoje 2, Danijoje, Kanadoje, Argentinoje, Austrijoje po 1." "Pirmuoju žvilgsniu 125000 išrodo didulį skaitlinę. Bet Paryžiaus statistika padės mums suprasti tikrąją lavonų deginimo vertę. Nuo 1889 metų sudeginta Paryžiuje 73,330. Iš to skaičiaus tik 3484 buvo sudeginti jiems patiems reikalaujant. 37,082 buvo ligonbūčių aukos; 32,757 buvo negyvas gimę. 1894 metais tokių, kurie reikalavo jų kūnų sudeginimo buvo 216, gi 1904 metais buvo 354; skaičius tepadiėjo per 10 metų tik 138-iais. Ta maža skaitlinė parodo, kad net Paryžius labai išpalengva težengia pirmyn lavonų deginime.

Galop reikia turėti omenyje, jog lavonų deginimas nesipriešina jokiems katalikų tikėjimo dogmatams. Ir jeigu kūnų deginimo teorijos šalininkai kuomet nors įstengtų palenkiti vyriausybės jų teoriją įvykinti visur gyveniman, katalikų tikėjimas iš to nuoskaudos neturėtų.

DARBININKAI LIETUVIAI KATALIKAI VIEKIMES.

Lengviausiai lietuviams susivienyti tai Amerikoje, nes čia, bemaž ko, visų vienos gyvenimo sąlygos, vienodi reikalai ir siekliai, ypač dar kad prie vienyjimos verčia reikalas apsaugoti save ligoj ar kitai nelaimei atsitikus, taip pat reikalas kovot su nuolat labiau vis slėgiančiu kapitalizmu.

Nekartą jau įvairių partijų žmonės norėjo tą vienybę padaryti, bet kad pradėjo nuc atmetimo tikėjimo, dušios, išniekindami dorą, ta vienybė nepasisekė. Kaip ir pats gyvenimas parodė, kad prašalinus taip reikalingą vienybę dvasią, ne virvėmis, ne pačiais vienon kuopon žmonių nesuraisios.

Ikišiol katalikai labiausiai stengėsi ginti ardomus jų priešų rubežius. Bet jau kiek susitaikius, reikalinga pradėti gilesnis ir platesnis darbas. Nes daugelis žmonių patyrę tuščias agitacijas, norėtų rimčiau veikti, bet darbas ne atskiro asmens pečiai nuverčiamas. Daug turime parapijų ir dar daugiau draugijų, tarpais su skaitlingu narių skaičium. Visi po truputį uždribame ir gana didelį jau kapitalą apverčiam. Tis jis paskirstytas, taip pat žymės nedaro. Ką nuveikia keli žmonės turėdami po kelias dešimtis tukstančių dolerių, tuo lengviau ir daugiau gali nuveikti kelios dešimtys tukstančių žmonių, turėdami tik po kelis dolerius. Tiesa pasivėlinom, bet praslinkusių laikų nesugrąžinsime. Dar reikia atsiminti, kad gyvenimas kuo tolyn, tuo smarkyn eina. Turim mokėti, ir tose apylostovėse, kokiose esam, versties, kad neliktume po senovei vien kitų įrankiu.

Be to turime susivienijimą R. K. lietuvių su pominine pašalpa. Yra labai gerai žmogui, didžiausio nelaimėj esant, pagelbėti. Mes tai privalom prilaikyti ir tai gali pasilikti viena iš svarbiausių mūsų darbo sąlykų. Ir kaip tai stipri ir išsiplatinusi organizacija gali daug mums pagelbėti

mūsų naujus sumanymus įkūnyti gyveniman.

Bet kol numirsime, mes turim gyventi ir kovoti su stovinčiomis mums ant kelio kliutimis. Reikia neš pašalpa nuskriaustiems, reikia juos kelti, kad pasiektų lygų su kitais gyvenime laipsni, paskui viens kitam pagelbėdami žengti tolyn; reikia parodyti įvairiuose darbo įstaigose vertę tikėjimo, svarbumą doros, reikalingumą pasaulyje šale kitų ir lietuvių tautos.

Kol gyvename ant žemės privalome naudotis žemiškų daiktų patobulinimais ir mūsų idealus remti ir kelti.

Savo brolius reikia ginti prieš nenaudingus jiems istatymus, drauge kelti susipratime, lobyje. To gi nepasieksime nesusivieniję. Susivienijus apsiereikš mūsų trukumai, mūsų stovis, jėgos. Tik jėgą pažinę galim trukumus pašalinti ir labiau intempus kultūrą kelti.

Daug turime įvairiuose Amerikos kraštuose draugijų, daugelis su skaitlingu pulku narių ir su geroku kapitalu. Tų narių ir kapitalo atsirastų dar daugiau, kad tik būtų kam tas turtas pačių žmonių naudai pastumėti į darbą. Pradžiai sunki, nes tie, kurie ikišiol kėsinosi lietuvių susivienyti, nepripažino vertės sąžinės, o tokio būdu vietoj vienybės išėjo išsirimai ir vienybės baimė. Pasirodžius naudai susitelks didesnis skaičius veikėjų, iškils nauji, platesni užmanymai; ir jiems įvykdyti reikalingas kapitalas. Lietuvių pašalpių draugijų ista tai Amerikoje, nors kiek skiriasi, bet didžiaumoje yra visų panašūs.

Pradžioje reiktų sutaisyti komisiją, kuri tuos istatus apibendrintų, kad pašalpinės draugijos, savo istatus kiek pataisę, galėtų prie centro prisidėti. Ma no nuomone šale pašalpos ir apskritai ekonomiškos pusės, reiktų pastatyti pušę kultūrinę, socialę ir tautinę. Draugijos veikimo ribas reiktų praplėsti, kaip galima plačiau, kad ji apimtų visą Šiaurinę Ameriką. Skyriams duoti plačiausią autonomiją veikime. Kiekvienas skyrius pats savimi taisos savo įstaigą, ir nariai ten jau gauna pašalpa ligoje ir pomirtinė. Tik stengties indėti nariams susipratimą, kad ir taip vadinamus komitetus būtų išrinkti žmonės protingi, gilaus tikėjimo ir augstos doros.

Taip susivieniję ir patį jausimės drutesni, o reikalui atsitikus, padarę tam tyčia sutartį, galėsime prisidėti prie draugijų ir kitų tautų su panašiais siekliais.

Sutvirtėjus ir skaudžiausius reikalus aprūpinus galėsime siekti toliau. Mūsų broliai, pastebėję rimtą darbą ir prisižiūrėję, kad ir iš mažo kapitalo galima naudą turėti, vietoj išleisti ivie riems tankiai nedoriems siekliais, pradės skatink taupiti. Centras, gi su plačiomis žiniomis iš įvairių kraštų ar netekus darbo, arba sutaupus kapitalą, nurodys ku lengviau ir pelningesni darbą galima rasti ir kur tinkamiausiai galima savo kapitalą suvartoti.

Tokio būdu lengviau iškils emigracijos, darbo būrai su įvairiomis statisti-

komis, ir lietuvių draugijų sankrovos, sandėliai, dirbtuvės, dirbtuvės ir bankai.

Čia turint labiau išrištas rankas, ir lengvesnę progą kur pasižiūrėti, praktikuodami pramoksime kultūros išradimais naudoties.

Amerikoje įvairias pramonės šakas sutaisę reikalui atsitikus ilgainiui galėsime jas ir Lietuvon perkelti.

Taip kad ir sau naudą turėsime ir pasidarbuosime Tėvynės kėlime.

Saltgeležis.

MUSŲ JAUNIMAS

Įvezdami laikraštį naują skyrių: "Mūsų jaunimas", manome naudingai patarnausią Amerikos lietuvių visuomenei. Mūsų jaunomenė, kad ir svetimoje dirvoje augusi, tačiau neabejotinai rodo lietuvišką dvasią ir tautos reiką supratimą. Paskutiniuoju laiku ji vis žymiau dalyvauja viešame mūsų gyvenime. Įvezdama šį naują skyrių, "Draugo" Redakcija kreipiasi į jaunimą, prašydama dalyvauti tame darbe. Pasitikime, kad jaunimas gyvai atsilieps į ke liamuosius šiame skyriuje klausimus, taip pat kad atsisiųs mums dalių apysakėlių, eilių ir t.t.

Pradžiai dedame p. Jaunimo prieteliaus straipsnį ir dar šitą.

Redakcija.

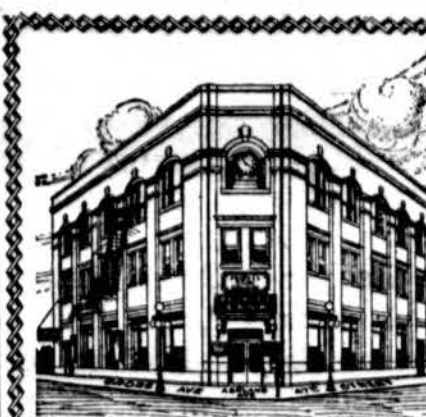
Ką žada mums jaunimas?

Kas iš mūsų nebus daug sykių girdėjęs, ar skaitęs tokių sakinių: jaunimas — tėvynės viltis, jaunimas — tautos ateitis, arba kitų, tiems panašių? Ir čia juk neperdėta. Netruks išmirti seneliai, užleidę vietą tiems, kurie šiandien dar tebeauga dvasiai ir kūnu. Ir publicistas, ir visuomenės veikėjas, ir rašytojas, ir pagaliau kiekvienas mąstantis žmogus žiūri į jaunimą su neslepia meile ir pasitikėjimu. Visi laukia iš jo daug naujo, gero ir gražaus. Jis turi pagydyti mūsų gyvenimo žaidžius, turi įnešti tą gyvenimą naujos gyvybės.

Sukruto labiau rūpinties jaunimu ir Amerikos lietuvių. Vieni rašo jaunimo organizacijų projektus, skelbia net konstitucijas būsimųjų "Lietuvos Vyčių", kiti steigia jaunimo reikalams pašvęstus laikraščius*.)

Tik pats jaunimas kaž kodėl tyli, kaž kodėl nepasako, ką jis galvoja, apie ką svajoja, prie ko eina. Tiesa, Amerikos moksleiviai turi savo laikraštį "Moksleivis", iš kurio patiriame jų siekimus ir sielos troškimus. Bet kaip pats "Moksleivis" savo paskutiniame numaryje pasisako, jie turi 104 savo organizacijos narius — moksleivius. Taigi tur būt ne kiek daugiau ir jų organas turi skaitytų jaunimo tarpe, nes jisai skiriamas visų-pirma besimokinančiam jaunumenei. Žinoma ir 104 negi visai mažas skaičius. Atsiminus, kad tai dar labai jaunu čia Amerikoje augstenuosius mokslius, negi kažin

*) Žiūrėk pranešimą "Lietuvos" 49 No. apie laikraštį "Ateiti", žadamą leisti Bostone.

KALĖDOS JAU ARTI IR TAVO CIMINIS IR DRAUGAI TIKRAI TIKISI NUO TAVES DOVANOS

Dabar yra laikas siųsti jiems pinigų, kad jie gautų tai prieš Šventes ir džiaugtųsi tuomi. Jei tu nori keliauti į seną šalį arba parsikviesti draugus ar gimes, atsimink, kad mūsų yra seniausia ir didžiausia laivakorėjų agentūra. Mēs par-

duodame laivakortes ant visų linijų ir už žemiausią kainą.

Mēs mokame 3 nuosimčius ir metus už jusų padėtus pinigų ir suteikiame knygtę veltū.

Tu gali pradėti taupyti su vienu doleriu. Negaišnok, bet pradėk tuojau.

Mēs išrandavosime tau apsaugos dežutę už \$2.50 ir metus. Buki atsargus, ir nelaiykki savo brangių popierių ir kitokių dalykų manie.

...Asimink, kad veikdamas su mumis tu veiki su banka, kuri yra PO VALSTIJOS PRIEŽIURA ir kurios turtas esti suvirš 5 milijonai dolerių.

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

kiek—reikia pripažinti, kad jaunimas? Man ypač indomų būtų išgirsti jų nuomonę apie "Lietuvos Vyčius." Taigi jaunieji lietuviai atsiliepkite!

Jaunimo prietelius.

CAMBRIDGE, MASS. 22 lapkričio Lietuvių jaunomenės mokslo ir dailės mlytėjų Draugija vaidino komediją dvių veiksmų "Amerikoniškos" vestuvės. Visi gerai mokėjo roles nors pirmą kartą, bet puikiai atliko savo uždavinį. Po to buvo šokiai ir skrajojamasai paštas. Dovana buvo skiriama gyvų gėlių buketas vertas 5 dolerių, laimėjo davaną Adėlė Stukaitė, kuri gavo daugiausia atviručių (107.) Oras buvo puikus, publikos prisirinko pilna salė už ką esame labai dėkingi visiems, kad mūsų darbą parėmė, ir visas lėšas apmokėjom ir dar li ko aplink 15 dol. Bet ne galim užmiršti ir mūsų pirmininko, katras taip puikiai visa tvarką vedė. Vakar pasibaigė šokias.

K. G. Jaunikis.

VILNIUS SENOVĖJE IR DABAR.

Daug šimtmečių prabėgo nuo to laiko, kaip Vilniuje užgeso šventoji Gabijos ugnis. Nutilo Krivių—krivaičio balsas. Visą išgriovė piktų priešų rankos. Vietoje ano senojo Vilniaus su šventais ažuolais, su amžinai rūkstančiu aukuru, matome dabar didelį miestą, pilną gyventojų. Ten rūksta Vilijos kaminai, augštai galvas iškėlė. Senas Gediminkalnis — galiunas ir senovės liudytojas. Ne vieną dar kartą pergyvės, sergėdamas Lietuvos didžią praeigą, primindamas jos vaikams jų pareigas link motinos. Kas, buvęs Vilniuje, nesiglaudė prie Gediminkalnio šaltų griuvėsių, ieškodamas juose senovės aidų? Keno akis neprisi pildė aarcmis, keno širdis nepaliko jautri, išvydus juos pirmą kartą? Dabargi štai vėl atėjo tas laikas, kada mes gavome progą pasistatyti naująją pilį tautos namus, kurie žiūrės, tarsi tėviška akis, į savo prislėgtus vaikus, kur galėsime mūsų nuvargusią dvasią atgaivinti. Kuomet ir mes pargrįšime į savo tėvynę, nuvažiuosime į Vilnių, pamatysime mūsų tautos namus, kur negalėsime atsigerėti ir atsidžiaugti. Mes visi rūpinomės tuos namus pridėdami po plytelę augstyn kel ti. Stengkimės, kad ta nauja pilis būtų kuotvirčiausia.

Bersas.

(Tęsa nuo 1-uo pusl.)

ti, mat buvo sukilimo, kuriam atsitikus prisiektu sušiemti su Francija, kurios užpakalį stovi Rusija. Pastarame laike Al-uežn oauq reusnef sofinet, ti sauvalė tulo kareivių viršininko, Barono von Farnierio, kuris, jausdamas save galingu ir atsitikus pragai, apdaužė galvą nekaltam darbininkui. Dalykas buvo praneštas i Reichstaga, kame Farstneris buvo kaltinamas progresistų ir kitų, bet uoliai ginamas ministerijos ir konservatyvų. Galų gale valdžia liepė kareivius iš tos vietos atimti, nes pabijoję Francijos protestų, kurie, tai pajutę, netruko juos pasiūsti. Tas valdžios žingsnis nuramino šiek tiek gyventojus.

Francija.

Kaip Rusijoj taip ir Francijoj dažnai esti nesutikimai ministerijos ir atstovų tarpe. Tik tie nesutikimai ne vienodai baigiasi. Rusijoj atsitikus nesutikimams ministeriai lieka pergaletojai, Francijoj — ministeriai esti pergalėmi, ir jei nepasitraukia iš savo vietų, tai turi sutikti su atstovų reikalavimais. Neseniai vyriausybė inėšė reikalavimą užtraukti naują pensiją apie 260 milijonų dolerių, kad uždengus išlaidas kareivijai išlaikyti. Paskola gavo iš pradžios pritarimą, bet pamatę atstovai, jog vyriausybės skiriama 80 milijonų arba apie trečią dalį tu pinigų Marokos reikalams, griežtai pasipriešino. Na ir balsuojant priešiminkų pusę pergaletoji ir paskolos užtraukti negalės. Nors ir ne užganėdinti bet ministeriai turėjo nusilenkti.

Kynai.

Kynų gyvenimas pradeda eiti ramyn. Prezidentas žada perorganizuoti parlamentą. Dabartinis senatas bus paleistas, jo vieton bus paskirti kiti žmonės, norintėji daugiau darbuoties respublikai. Žemesnieji rūmai užsiliks iki ateinančių rinkimų. Jei tikėti laikraščių pranešimams, visų vyriausybė patariantis visoms valstijoms kurios turi savo kareivius Kynuose juos atšaukti, nes šalis esant tikrai rami.

Kynuse svetimų kareivių yra ne maža. Visos žymesnės valstijos laiko apie 9000 kareivių. Tame skaičiuje Jungtinės valstijos turi ten 235 jurininkų ir 34 oficerius 827 kareivius. Austrija — turi 5 oficerius ir 82 kareivių. Belgija vieną oficerį ir 30 kareivių, didžioji Britanija, turi baltųjų 90 oficerių ir 1940 prastųjų, ir indiečių 15 oficerių ir 800 prastųjų. Francija ten laiko 46 oficerius ir 1356 prastųjų kareivių. Vokietija 17 oficerių ir 242 kareivių Italija 7 of. ir 414 kareivių. Japonija 19 oficerių ir 1687 kareivius. Hollandija 1 oficerį ir 34 kareivius ir Rusija 28 oficerius ir 1081 kareivį.

Kone visos valstijos turi savo kareivius Kynuose, kurie buvo laikomi apsaugoti šaliai nuo maištų, ir atsisaukimas, kurį Rusija išleido į kitas valstijas tūri svarbą politikuose valstijų rateliuose.

Anglai bijo įvežimo ginklų i Airiją.

Queestown. Muitinių valdyba gavo įsakymą nuo savo valdžios pervežėti visus siuntinius pereinančius per muitines ir neileisti ginklų i Airiją. Mat valdžia bijo, kad inirše airiai nesukiltų prieš Angliją, kuri per ilgus laikus juos skriaudė, ir kuri net dabar nors ir prižadėjusi Homruli (autonomiją), bet kursto protestonais apgyventą Arijos dalį vadinamą Uster, kad priešintusi kitiems savo broliams — katalikams.

Ištikus karei Anglijai, žinoma, nesidrovės atimti tą, ką buvo prižadėjusi. Mat Airija Anglijai tai kaip koksa bankas, iš kurio ji sau įvairiais būdais teisingais ar ne teisingais gali naudotis.

Susiv. L.R.K.A. Reikalai

Susirinkimas Centro Valdybos Susivienijimo L. R. K. A. bus laikomas 14-tą dieną Sausio, 1914 m. 10-tą valandą ryto pas Kasininką P. Burbą, Edwardsville, Pa. Daug svarbių reikalų reikia apsvastyti, todėl meldžiū visų narių C. Valdybos i tą susirinkimą pribūti. Pagal konstitucijos, šitie viršininkai turi teisę ir privalo dalyvauti Susirinkime: Prezidentas, Vice-Prezidentas, Raštininkas, Kasininkas, Kasos Globėjai, Dvasiškas Vadovas ir Knygius.

Su pagarba
V. Lapinskas,
S.L.R.K.A. Prez.

WATERBURY, CONN.

Gerbiameji S. L. R. K. Amerikojie nariai jau žino iš laikraščių, kad sekantis 29-asis Susivienijimo seimas bus Waterbury'je, Conn. pirmąją birželio mėnesio savaitę 1914 metais. Taigi Waterbury'io lietuviai, to susivienijimo nariai ir sukruto ruošties. Jau iš anksto, kad priemus gražiai gerbiamus svečius ir svarbiausia kad pasirodžius, jog ir mes nesame pasilikę kitų užpakalyje. 9 dieną lapkričio buvo susirinkę parinkti vyrai nuo visų keturių Waterbury'io kuopų; kad bendrai pasitarus apie susivienijimo reikalus. Visi pripažinome, kad ligšiol nariai permaža rūpinosi susivienijimo reikalais ir ypač jo augimu. Nutarėme surengti visoms kuopoms išvien susidėjus antrąją, nedėdienį po Kalėdų balių su dainomis ir deklaracijomis taip pat ir tolimesniau veikime laikyties vienybės; ypač rūpintis pritraukti prie susivienijimo daugiau narių. Čia primename vienos mūsų kuopos (71) sumanytą: duoti susivienijimo ženklelį kiekvienam, kurs suras 5 naujus narius. Tai kuopai pasisekė gauti, 29 naujus narius. Sukruski me visi. Daugiau agitacijos reikia. Juk, pagaliaus nesunku ir agituoti, nes susivienijimo nauda yra neabejotina.

Juozas Alenskas.

Rainbow, Conn. Pranešų visiems draugams ir draugams, jogei pirmas susirinkimas 45 Susiv. kuopos bus 4 d. Sausio 1914 m. Pas J. Kurinauską 3 val. po pietų. Bus skaitomi visų 6 mėnesių protokolai.

Rašt. M. K. Vilunaitis...

Susiv. L. R. K. A. Centro Valdybos antrašai.

Prez. — Viktoras Lapinskas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.
Vice-prez. C. J. Krusinskas, 59 Ten Eyck Str., Brooklyn, N. Y.

Sekr. — J. S. Vasilaukas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasinin. — Pranas Burbas, 456—458 Main st., Edwardsville, Wilkes - Barre, Pa.

Kasos Globėjai: Martynas Kadzewskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.; M. Milukas, 2758 E. Pacific st. Philadelphia, Pa.

Knygius — Kun. S. J. Struckas, P. O. Wanamie, Pa.

Dvas. Vadovas — Kun. J. Dumčius, P. O. Minersville Pa.

Krasa gražina laikraštį sekantiems S. L. K. A. nariams:

Kuopu Viršininkai teiksis priduoti, geresnius adresus:

16 kp. Mare Grigaliene, 11524 W. Chicago ave., Chicago, Ill.

102 kp V. Jakimčius, 1245 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

63 kp. J. Salatka, 565 Andrews, ave., Youngstown, O.

30 kp. Jurgis Žilinskas, 902 Ferdinand str., Scranton, Pa.

83 V. V. Kirvelečius, 610 Theodre str., Scranton, Pa.

103 kp. Ona Riekienė, 107 Thomas str. Rochester, N. Y.

24 kp. Jieva Akulauskienė, Pottsville, Pa.

63 kp. Mart. Keršulis, 39 N. Forest ave., Youngstown, O.

85 kp. Mare Bajoraitė, 4615 S. Paulina Str., Chicago, Ill.

4 kp. Mare Bačevičius, 412 E. Lloyd Str., Shenandoah, Pa.

50 kp. Paulina Česnavičienė, 1811 E. 30th Str., Cleveland, O.

50 kp. Prane Montvilienė, 2675 E. 22th Str., Cleveland, O.

42 kp. Ona Kizelevičiūtė, 16 Stag Str., Brooklyn, N. Y.

115 kp. Juoz. Vilutis 67 Jay Str., Brooklyn, N. Y.

138 kp. Petras Sutkaitis, 2113 Sarah Str., Pittsburgh, Pa.

17 kp. A. Baltuška, 145 S. Meade Str., Wilkes Barre, Pa.

8 kp. Vincentas Tamulaitis 242 Webster ave., Cambridge, Mass.

8 kp. Ant. Mačiuta 2138 Hamilton ave., Cleveland, Ohio.

"Draugo" Administracija.

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antrašai:

Prez. Rev. J. Misius, Box 253, Elsworth, Pa.

Vice-prez. Rev. F. B. Serafinas, 10806 Washab ave., Chicago, Ill.

Sekr. Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.

Kasinin. B. W. Woshner, 1514 Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Kasos glob. Rev. S. J. Čepanasis, 318 Fourth ave., Homestead, Pa.

Kas. glob. P. V. Obiecinas, 22nd and Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Liet. Im. Dr. Jos. Cent. Valdyb. Antrašai:

Prez., St. Jankus, 350 Newark st., Hoboken, N. J.

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičūnas.

Dr. A. L. Graičūnas mieldu duos atsakymus "Draugo" skiltyse hygienos ir sanitarijos klausimus, kaip apsispaugoti nuo ligų. Veigu butų stoka vietose, ar i kokius klausimus netikty atsakyti per laikraštį, tai bus atsakoma laikais tik tuokart reikės prisijūti ad. roas ir krasos ženklelis. Dr. A. L. Gr. nestatyta diagnozios ir nerasya receptų pavieniams asmenims jų ligoje; todėl i tokius reikalavimus ne bus atskoma.

Duokis gydytojui pastatyti diagnozą.

5. R. S. V. rašo: — Po valgio, praleidus apie tris valandas, aš turiu deginantį jausmų gerklėj ir pilve. Ar tai priežastis rūkštų skysčių pilve? Jei taip, tai ką turiu daryti, kad tai neatikartotų?

Atsakymas R. S. V. Jūs turit paprastą nesuvirškinimą pilve; bet jūs galit turėti ir žaidos ar vėžį pilve. Duokis gydytojui pastatyti diagnozą; Jei turi tik paprastą nesuvirškinimą, tai nemainys savo įprotį valgyje ir pats savaime išsigsydsi. Bet jei pasirodytų kokia kita priežastis jūsų deginimo pilve, tai čia reikalinga sumanaus gydytojo pagalba.

Išpildyk Sveikatos užveizdos įsakymus.

6. S. V. Rašo: — Mano vaikas serga kokliušu (krokulių) ir yra po globa sumanaus gydytojo, kuris įsakė, kad vaikas privalo gauti kuodaugiasiai tyro oro. Norėdamas pilnai išpildyti įsakymus sveikatos užveizdos, aš reportavau sveikatos užveizdai apie mano vaiko ligą ir jie prikale

prie mano durų randoną apškelbimą, tuomi uždrausdami išnešti ligoj ant tyro oro laukan ir nepavelina niekam ineiti mano stubon. Malonėk man patarti, kurio šitame atsitikime aš turiu klausyti? Kaip ši liga plėtojasi, jei ligois neturi progos dasilitėti sveikų, ir jei ligois išskrepiavimai luna atsgariai sudeginami ar desinfekcijos skyžiais naikinama? Ar gali atrikšti ir antrą syk kokliušų? —

Atsakymas S. V. — Klausyk prisakymo sveikatos užveizdos. — Nėra niekam taip saugu kaip tam, kuris u atsidavimu išpildo įsakymus. Nėra reikalo laužyti kvarantinas gavime tyro oro: — Pravėdink stubą atidarant langus. Aš nematau, kad tamistos gydytojas būtų liepęs išnešti laukan vaiką, idant gauti tyro oro. Mēs išpalengvo norime peršitinkinti, kad kokliušas nėra limpanti liga per ilgą laiką nuo pradžios kosėjimo. Ir kaip veik tikrai bus iš tirta, tai sveikatos užveizda alengvis kvarentiną.

Taip galima kokliušu atkristi antrą syk, nors tai ir labai retas daiktas. —

TEATRAS.

MINERSVILLE, PA.

Šv. Pranciškaus Lietuviškos parapijos, giesmininkai lapkričio 25 d. surengė vakarėlį, Operą Huse svetainėje. Buvo vaidinama trijų veiksmis dramos paveikslas "Katriutė".

Prasidėjo 8 val. vakare. Veikalėlis buvo atvaidintas neblogiausiai. Kaikurie artistai-vaidintojai parodė gabumus, ypatingai atsižymėjo Juozas Jakubonis, Prano rolėje ir Izabela Vaitkeviūtė. Rožės rolėje; tuodu beveik artistškai vaidino, kiti gi vidutiniškai. Tarpe aktų buvo dainos ir deklaracijos. Izabela Vaitkeviūtė savo gražiu balsu solo giedoją "Kur bakutis samanota". Už ką gavo garų delnų plojimą taip ilgai, pakol neišėjo antrą sykį atkartoti tos dainos. Kitos dainos taip pat labai patiko žmonėms, nes mūsų dainininkai jau gerai išsilavinę, už ką ačiū mūsų vargonininkui. Vakaras padarė gerą įspūdį ant visų atėjusių. Publiks buvo prisirinkę pilna svetainė. Pagirtinas ramus publiks laikymasis.

Parapijonas.

WATERBURY, CONN.

26 lapkričio turėjome teatrą — vaidinimą "Aido" artistai mėgėjai rodė "Švarkas ir Milinė." Gražus tai veikalas, rodantis kiekvieno žmogaus augstą vertybę. Nenuostabu tad, kad ir i žiūrėtojus padarė labai didelį įspūdį, juo labiau, kad ir vaidino ne blogai. Žmonių buvo pilna svetainė, daugumai ir sedynių nebeteko. Kurie buvo pasiūžėję; bet, rodos, dauguma Waterburiečių tokių kultūrinių pramogelių nepripažįsta. Jie bevelija smukles lankyti ir ir tyko

ti, bene išgrajys... vištų. Mat įvairiais būdais viliojami žmonės i salūnus. Musiškiai eina ten vištų laimėty. Sako, bent kepsnį turėsiu; o kas man iš tų jų teatrų. Taigi ir eina vištų gaudyti vyrai, eina ir moteris. Bet prasėdi kartais iki 12 nakties, o nei vištos, nei kepsnių, tik vietos, nei galvos skaudėjimas ir kinkų drebėjimas.

Waterburietis.

NAUJOS KNYGOS.

Dr. Fr. V. Foerster: Jau nuomenės Auklėjimas. Knyga tėvams, mokytojams ir dvasiškiams. Lietuviškai parašė M. Pečkauskaitė. Tomas I, pusl. 402; Seimai, 1913. Kaina 3 rubliai.

Niekas i žmogų nedaro tokios didelės intakos, kaip išauklėjimas. Pažvalgos buidas, idėja — žodžiu sakant — visas žmogus išeina toks, kokių ji padaro mokykla. Todėl teisingai yra sakoma: auklėjimas lyginas antrai vargonininkui. Vakaras padarė gerą įspūdį ant visų atėjusių. Publiks buvo prisirinkę pilna svetainė. Pagirtinas ramus publiks laikymasis.

Ačiū tai auklėjimo galin-gajai jėgai, po jos intaka šiandien Islamizmas gyvuoja Turkijoje, Hindusu tikėjimas Indijoje, Pagonija Japonijoje, Liuteranizmas Žuvėdijoje, Kalvinizmas Ge-nevoje ir Anglijos Bažnyčia Didžioje Britanijoje.

Bet jei auklėjimas atlieka tokią galingą rolę viršminuose kraštuose, tad ar nebus teisingai pasakius, kad ta pati auklėjimo švietimo galė, iš dalies palauko i Katalikystę? Ir ištikrųjų: daug žmonių yra katalikais, vien tik per auklėjimą.

Tečias auklėjimas nepasibaigia daręs savo intaką vien tik i dvasinius žmogaus reikalavimus; jis taip pat labai daug sveria ir paprastame gyvenime. Tik atydziai prisiziūrėkime kas

dieniniams žmonijos veiksmams, patėmykime jos margumynus: kalbą, parėdus, papročius ir tt., o pamatysime, kad visi įvairių įvairiausių apsiereiskimai pareina nuo auklėjimo. Gaila, kad mūsų laikais, labai mažai teatrepiama aty-dos i auklėjimo intaką žmogaus gyvenime. Daugumos yra manoma, kad mokinyas aplizdamas mokyklos suolą be "sautojo mokslo", daugiau nieko i pasauli neišsineša, kas galėty turėti bent kokį sąryšį su tolesniais jojo gyvenimo metais. Tiesa, patsai mokslas, kaip sviruojantis dalykas, gėli pas žmogų ar padidėti ar pamažėti, o kartais ir visai persikeisti; tas priklausu nuo žmogaus rūpestingumo ir paties mokslo teorijų. Tečias, kaip nustatys mokykla žmogaus būdą ir palinkimus, tokie jau jie ir pasilikis. Taigi lengva suprasti, kokia didelė atsakomybė turi prisiimti ant savės jaunuo-menės auklėtojai, kad žmogų tinkamai prirengti gyvenimui.

Lietuviai, kaip žinome, begyvendami per ilgus metų eiles po svetimųjų sparnų intakos, ir del negeisti-nuos "brolį" politikos platinamos jų krašte, apšvietimo ir auklėjimo klausimais neką daug tegalėjo pasirupinti. Dar ir šiandien apie mus tebėra sakoma: kas kitur jau pradeda ataušti, tai pas lietuvius vos tik tepradeda garuoti. Tečiau, mes nenusiminkime. Lapidem quem reprobaverunt aedificantes hic fac-tus est, in caput angeli! —

"Tikėkite! — nepražus tėvynė — Ateis jai šviesus vėl laikai! Nesyk jai tėvai apgynė — Mokės apginti ir vaikai!" Žinoma, mūsų pajėgos tėvynei apginti, neturi remties kardu, bei plienu, bet meile ir mokslo.

Pagaliaus, — keletas žo-žių ir apie patį M. Pečkauskaitės mums pagamin-tą veikalą.

Išitikrųjų, benebus tik pirmutine lietuviams Paties Dievo suteikta gražiausia dovana, išėjusi iš po plunksnos mūsų jaunos rašytojos! P-lė M. Pečkauskaitė gerai suprantą lietuvišką dvasiją, todėl ir jos veikalas, nors dažnai susiduria su kebliausiais gyvenimo klausimais, tečiau savo minties įvairumu ir kalbos gražumu, skaitytoją taip arti prie savės prisivilioja, kad sykį pradėjus skaityti sunku su ta knyga persiskirti. Gi turinio margumėlis! Viskas aiškiai aptarta, visur pilna sveiktų patarimų. Geis-tina būtų, ydant be tų, kuriems p-lės Pečkauskaitės veikalas ypatingai yra skiriamas, nesibijotų jį perskaityti ir mūsų "apšvietieji". Gal nevienas, iki šiol skersai žiūrėjęs i katalikų nuomones apšvietimo klausime, pamatytų, kad ir pas mus, kaip daugumos yra manoma, neviskas baigiasi ant "Roma locuta est, causa finita est?)" "Auto-rė savo nuomones bei prin-cipus, kaip pasisako veikalas įžangoje, yra sėmusi iš

*) Akmuo, atmetas stavi-tojų, buvo padėtas i pa-mato kertę.

*) Rymas ištārė, byla pa-baigta.

*) Dr. Fr. Ferster yra protestonas,

Dr. Fr. V. Foerster'io*) veikalas. Tad jei kas nesutiktų su mūsų pažiūromis klausime, tas tegul sau sveikas šiausias pries Dr. F. V. Foerster'į, o ne pries Katalikų Bažnyčią.

Lietuva turi būti dėkin-ga p-lėi M. Pečkauskaitė už jos gražų ir labai nau-dingą darbą dėl mūsų su-vargusios tėvynės.

Kiekvienas mūsų moky-tojas, tėvai ir dvasiškijsa privalo netik p-lės M. Pečkauskaitės knygą nusipirkti, bet kiek galėdami prisi-dėti ir prie jos praplatini-mo visuomenės tarpe.

Valio mūsų jauna rašy-toja, valio!...

Statkus.

LAISKAS I REDAKCIJA.

Aš, Ona Juozapavičienė, tariau ačiu garbingam Susi-vienijimui L. R. K. Ameri-koje už išmokėjimą labai greitai laiku pomirtinės, mi-rus mano vyrui Stanislovui Juozapaičiui. Mirė jis 2 lapkričio, posmertinę gi ga-vau jau 24 lapkričio tų pa-čių metų. Mano a. a. vyras prigulėjo dar i kitas tris draugijas, tečiau Susiv. L. R. K. A. pirmas suteikė man pašalpą, už ką nuošir-džiai dėkoju Susivienijimui ir jojo valdybai.

Su augsta pagarba.
Ona Juozapavičienė.

AUKOS.

Šv. Kazimiero Seserų Vie-nuolynui iš Visų Šventų pa-rapijos Chicago, Ill.

M. Žukaitė,	\$2.00
N. N.	2.00
S. Butkevičius,	2.00
J. Čiutra,	2.00
S. Piktuzis,	2.00
K. Jasaitis	2.00
VI. Markauskas	2.00
A. Vainauskas	3.00
A. Maslauskas	2.00
P. Paldavičius	2.00
J. Kapočius	2.00
J. Šerpėtis	2.00
J. Lenauskas	1.50
Vaičiaiškuskas	5.00
A. Malkevičius	2.00
N. Niedvaras	2.00
N. N.	2.00
J. Bartkus	2.00
V. Malakauskis	2.00
P. Gelumbickis	2.00
K. Grabowskis	2.00
D. Čerkauskis	2.00
J. Lastauskas	5.00
B. Šimkus	2.00
K. Strumyla	5.00
P. Satkauskas	5.00
K. Kruzdys	4.00
P. Gedvyly	2.00
A. Draugelis	2.00
V. Cyrtautas	2.00
Socialinė paskaita	28.65
A. Volbekas	2.00
F. Laucius	5.00
J. Kancevičius	2.00
J. Paulauskis	2.00
D. Šaltmeris	2.00
J. Rekas	5.00
J. Genelė	2.00
J. Stočkus	2.00
K. Paukštys	3.00
J. Milušas	1.25
A. Levgaudas	2.00
K. Kamerauskas	2.00
J. Vasilauskas	5.00
J. Zikas	2.00
A. Klimavičienė	2.00
Pol dol. aukoj. A. Saka-vičienė, A. Gaižauskas, J. Valevičius, G. Čaglys, V. Frajeris, J. Šemeta, A. Bliuvienė, K. Lapė, K. Vibrentis, M. Tigrėlis, J. Bagdonas, J. Gentvilis, K. Trakas, J. Kastanauskas, J. Tabiljon, J. Šarkus, J. Mečius,	

J. Gedvilas, J. Donukaitis, A. Junevičius, J. Pliopa, K. Montvidas, St. Montvidas, Step. Montvidas, J. Bagdonas, A. Mackevičius, P. Ratkevičius, A. Ratkevičius, K. Zubė, J. Liutkus, J. Pavojus, V. Grakauskis, A. Derneikis, P. Vilnius, D. Petravičia, J. Burneikis, F. Augis J. Vilkauskis, J. Valius, J. Barauckas, P. Dargienė, K. Varpūtis, L. Žilevičia, J. Bluožis, P. Rumbutis J. Paleliunas, L. Gaubis, J. Žilevičia, K. Tigruiolis, A. Vaitkus, J. Bražinskis, J. Drungila, P. Kniukšta, D. Pučkoriū, A. Žilevičia, K. Žiogas, L. Lekavičia, A. Galinauskaitė, T. Kiaršis, P. Kareckas, L. Sruogis, J. Greviškis, A. Cipas, A. Dvelis, K. Paleliūnas, J. Jankus, P. Dapkus, Ant. Jankus, Alex Jankus, St. Žukauskis, M. Dipčio, F. Džiuvėnis, M. Sungaila, Br. Nagėla, S. Norušys, V. Vėlbeik, V. Viskantas, V. Gričius, P. Gričis, J. Augė, M. Chodoravičia, K. Jurevičia, A. Puidokas, J. Jurevičia, M. Krupelis, P. Želnis, J. Zalatorius, J. Strazdas, P. Požingis, V. Laucevičia, A. Sedys, J. Dobina, M. No vadauskaitė, J. Norbutas, S. Gotautas, A. Gadeikis, J. Zubė, J. Laucys, V. Butkienė, K. Budrys, K. Valužis, K. Rimtus, J. Tamonis, L. Lingė, M. Korik, J. Jankus, Juoz. Jankus, K. Katinas, K. Petrauskis, M. Rupeika, P. Šatkauskis, J. P. Pareščius, S. Makučauskas, S. Počius, E. Norvaša, Razgauskas, J. Jankauskis, J. Lekas, V. Rudavičia, J. Dambrauskis, V. Butkus, J. Bečiauskis, A. Paulauskis, J. Vaičiulis, J. Astrauskis, V. Miltukis, T. Galkontas, A. Pašakarnis, J. Kanevičia, K. Žilinskis, J. Narina jūnas, A. Smalinskas, J. Simaitis, P. Spėtila, V. Spėtila, K. Adomėnas, M. Dambrauskas, A. Kavaliauskas, M. Malakas, J. Laučys, D. Šeškauskis, P. Butkus, K. Žiauga, A. Žiauga, J. Kazonkas, Z. Malakauskis, D. Žalimas, B. Pilelis, K. Parnavis, A. Norušys, V. Ignatavičia, P. Tamkevičius, A. Miniat, P. Kuzovinas, V. Gelumbickis, KK. Vilimas, V. Norkus, V. Šimkus, Z. Martušauskis, J. Ranstaitis, A. Sernauskis, L. Jvinskis, A. Ačas, V. Rimkevičia, A. Danupus, M. Ročienė, K. Stirblys, C. Norkus, M. Soltan, M. Šlikienė, B. Daukša, J. Juodeika, P. Semėnas, J. Nezelskis, A. Baniūnas, J. Tumas, T. Žemaitis,

J. Pavilonis, St. Kanapeckas, J. Šatkauskis, J. Baltriušas, A. Baltriušas, A. Laučys, P. Čibineckas, M. Kuraitis, P. Jasinskaitė, K. Cirtautas, D. Cirtautas, K. Paulauskas, K. Stonis, V. Navickas, S. Ralys, J. Jvanauskas, M. Bumblauskas, V. Janavičia, L. Varpotras, P. Smilingis, A. Stulpelis, P. Meškauskis, A. Paulauskis, K. Račkauskis, B. Gruzdienė, D. Simanas, A. Anžbigelis, V. Kryževičia, K. Draugelis, B. Derput, A. Petroce, J. Sabaliauskas, J. Malinauskis, V. Jonušas, J. Lukas, J. Valauskis, St. Valauskis, J. Bartkus, P. Sepkus, K. Krenčius, L. Kiršis, K. Jonšas, A. Kalvelis, P. Mikalauskis, J. Šaulys, J. Daulis, J. Mikutis, J. Augustinavičia, J. Berta, šius, J. Tiškevičia, J. Doraitis, D. Šakis, P. Mengiela, J. Jurkus, J. Miečius, P. Mikaitis, J. Antanavičia, A. Bagdonas, K. Stanyš, P. Truškis, P. Jokimavičia, A. Gillis, M. Gilis, A. Nagevičienė, P. Jazdauskas, L. Rojus, J. Drungila, A. Savickis, M. Bumblauckienė, K. Grumius, K. Mackus, J. Andrijauskis, L. Barkauskis, A. Jucius, J. Rašynskis, St. Butkevičius, J. Bumbauskis, J. Žilbinas, J. Bumlis, J. Bumblis, J. Čepas, M. G. Valaskas, M. Uselienė, J. Uselis, O. Gedvilienė, A. Benikis, J. Vtuskus, L. Auštienė, A. Gira, L. Storūška, St. Vilimavičia, A. Enzbigier, M. Janišauckas, V. Fabjanavičius, A. Padžiukas, D. Vilius, D. Fabjanavičia, Ant Padžiukas, F. Stasevičia, J. Rimkus, K. Andreikas, L. Janušauskis, K. Janušauskis, P. Česnauskas, J. Drazdauskas, P. Matulaitis, V. Sereika, P. Gudas, St. Petrauskis, J. Gudas, K. Benišius, S. Kazlauskas, R. Stakenas, J. Zutautas, S. Liandinskis Z. Rojus, M. Mažeikis, A. Kaukas, J. Zabielia, J. Daubarys, L. Jzbutis, J. Dautuva, J. Batauskis, J. Krušas, J. Deivikas, E. Deivikienė, J. Zulskis, J. Milašius, D. Brenierius, A. Bertašius, J. Strelickis, A. Kubilius, K. Kriukšta, P. Valančauskis, J. Petrutis, J. Makaras, J. Juknis, J. Nekas, J. Globys, K. Laučius, V. Joneikis, K. Dagis, S. Norvaša, Zofija Norvaša, V. Globys, j. Pranas, J. Mikulenka, A. Jerunkaitis, VV. Daukantas, J. Valentas, P. Valentas, P. Jakšys, J. Pelžius, Ks. Stašys, K. Stašys, P. Puišys, S.

Kancevičia, P. Kanevičia, B. Kanevičia, P. Rimkus, P. Prelis, J. Grutis, P. Šatkovski, J. Liobe, J. Liobe, T. Raupelis, K. Matelis, J. Masiulis, D. Melninkas, A. Eiva, V. Prusynskas, J. Vilunas, J. Valikonis, J. Pletkavičia, A. Martusevičius, R. Lengertas, J. Rečkus, J. Ošeleckas, P. Dabulskis, V. Radžius, L. Pivarunas, G. Kekštas, G. Jakštas, K. Pi varunas, J. Žekas, J. Keršauskas, A. Keršauskas, P. Jzlenas, J. Jzlenas, J. Žekys, S. Kazlauskas, K. Laučius, A. Klauda, L. Katauskis, J. Šimanskas, V. Narbutis, V. Vencius, V. Dedutis, F. Grigoravičia, P. Ci bulskis, A. Šoliukas, J. Filipavičia, J. Kulionas, M. Talala, A. Vanagas, J. Talala, M. Dživenas, J. Valis, S. Jurkus, V. Bepirštis, J. Janušauskis, J. Šakauskis, V. Černa, A. Jasiulevičia, J. Lepšaitis, A. Kilda, J. Kamauskas, K. Dapšys, P. Stankevičia, J. Tunis, V. Savič, R. Andruškevičia, T. Kielpša, P. Šimkevičia, B. Viršila, S. Bruzgulis, A. Du daičia, N. Širvinskis, P. Lydė, M. Kavareckas, G. Liškevičia, A. Roškevičia, J. Jonuška, J. Ožilas, S. Petkevičius, J. Pocešius, A. Pučkoriū, J. Žukauskas, J. Drazdauskas, J. Jucius, A. Andriejauskas, A. Matikonis, J. Gedrinaitis, J. Venofland, A. Bičiūnas, P. Budginas, J. Karpavičia, V. Driukas, A. Jakutis, V. Mi luška, J. Bernotas, A. Budzinski, A. Zaikus, A. Dambrauskas, A. Žasytis, D. Opolskis, A. Susnis, O. Klimavičiukė, J. Žilevičia, Malinauskienė.

Be to sumlkesnių aukų surinkta \$120.15.
Kun. A. Balinskas iš Sheboygan, Wis. 5.00
A. Gritaitė, iš Athol, Mass 2.00
Viso \$699.55
Kun. A. Staniukynas.

Redakcijos Atsakymai.
P. Pangoniui. Nesvarbi klaid, kurių paskutiniuose numeruose buvo net per daug.

Pp. Kurilaičiui ir Geleželei. Tamstų raštą indėsimė į kitą numerį.

Bronislovui Paur. Yra daug mokyklų, į kurias Tmasta galėtumė stoti. Geriausiai lietuviams žinomos ir daugiausiai lietuvių mokinasi Valparaíso Universitete, Valparaíso Ind., Lenkų Seminarijoje, Orshard Lake, Mich., ir Peru College, Peru, Ill., į dvasišką Seminariją priimda mi neveičia, kiek metų mokinais bet ką moki, taigi sunku pasakyti, kaip ilgai reikės mokintis. Patartume tamstoms į tas mokyklas parašyti, prašant programos iš kurio daugiau dažinosi.

Apgarsinimai.
DŽIUGINANTIS REGINYŠ.
Turtingas vyndaržis, kalnų ir girių apsuptys, džiugina kiekvieno gamtos mylėtojo akį. Syvų pilnas, Europos ir Amerikos vyndaržių, meilių merginų paduodamas vaisius yra drauge ir saldumynas ir maistas. Kalvos ir girios suteikia kvepiančias medikališkas

žoles ir saknis, kurias ga-
bi chemiko ranko sudaro
su vynu i Trinerio Kartaus
Vyno Elixira, gerai žino-
mą šeimynų vaistą. Šitai
yra parodoma Trinerio
1914 m. Jojo egzempliaras
pasiuočiama by antrašu,
gavus 10 centų nušiuštų
pas Jos. Triner, 1333-1339
So. Ashland ave., Chicago,
Ill.

Pranešimas.
Kazimieras Babieda va-
žiavo Chicago pas Marce-
liną Matiuką, bet jam Phi-
ladelphijoje pavogė iš ki-
šenės tiktėtį ir adresą. da-
bar jis apsigyveno pas
mus: 324 Wharton str.,
Philadelphia, Pa.
Kun. Ign. Zimblys.

Jieskau Tarnystos.
Prie Bažnytiniių apeigų:
taip lygiai galiu dirbti ir
paprastą darbą. 26 metų
amžiaus.
Atsišaukite sekančiu ad-
resu:
Mr. Kazimieras Paukštis,
41 Walcott st., New Haven,
Conn.

BALIUS! BALIUS!
Parengtas Vietinės "Lietu-
vių Linosybės P. D." Suba-
toje, 3 d., Sausio (Jan.),
1914 m. "Dania Hall" sve-
tainėje, po No. 185 Russell
str., Portland Oregon Muzi-
prasisdės 7.30 vakare ir trau-
ksis iki viena, po dviliktai.
Todėl širdingai užkvė-
čiam Brolius ir Seseris kaip
Vietinius taip ir iš apielin-
kės atsilankyti minėtam lie-
tuvių vakaran, kur galėsit
iki socialiai pasilinksinti.
tuną. Įžanga vyrams 50
centų, moterims dykai.
Komitetas.
(ho-iv)

TEATRĄ RENGIATE?
Jeigu rengsite teat-
rą, reikės tam tikrų
drapanų. Drapanus
pirkti atsieina labai
brangiai. Dėlto no-
riu pranešti, kad aš esu atsto-
vas: — Hooker-Howe Costume
Co. Kurie rendavoja visokius tam
tikusios drapanos ir kittokius
daiktus del teatrų, balii, parodu,
šokių t. t. Su visais tam pana-
šiais reikalais kreipkitės prie
savo tautiečio, kuris geriau su-
pras ir išpildys tamstų norus.
Kataliogą prisiųsiame dykai.
JONAS J. RAMANAUSKAS,
P. O. Box 58, Montello, Mass.

25,000 Katalogų Dovanai
Priešiusk už 2c. pačtinge marke, o aptu-
es dideli ir puiki kataloga, kuri-
mai visokių geriausių Armonikų,
muzikališkų Instrumentų, Istorikų,

50.00 JUMS DOVANAI!

Įstatyk skaitlines nuo 1 iki 9 į
kiekvieną ritinį, taip kad, sudėjus,
gautųsi 20. Prisiūtus teisingai išri-
šimą, mes kiekvienam pasiūsimė \$50
vertės kreditinį čekį, svarbų tiktai,
perkant pas mus 4 lotus, arba 10,000
ketvirtinųjų pėdų žemės, 10 mylių
astu nuo didžiojo New Yorko (Grea-
ter New York). Tų lotų kaina yra
\$119. Vienok kas turės mūsų čekį, tas
apturs tiktai už .69. Mokestis po \$5
kas mėnesi. Reikalaudami mapos ir
abėlyn informacijų, rašykite antrašu:
OUTCALT REALTY CO.,
Dept. No. 9,
111 Hudson str., Jersey City, N. J.

Sekantios Knygos galima gauti
S. L. R. K. A. Knygyne:
1. "Budas Senovės Lietuvių",
Daukanto;
2. "Lietuviai Amerikoje", Jr.
Jono;
3. "Kelonė į Europą", kun. J.
Žilinskio;
4. "Kun. A. Burba"—
5. "Medega mūsų vaistinėmyste",
D-ro Basanavičiaus.
6. "Lietuviška Kristomatija", —
7. "Padėjimas Lietuvių Tautos",
lietuviškai ir maskoliškai;
8. "Rankvedis Senovės Isto-
rijos", kun. A. Miluko;
9. "Pajauta" vertimas;
10. "Petras Žemaitis" vertimas;
11. "Medega Sim. Daukanto Bi-
jografijai";
12. "Naktys", E. Jungo;
13. "Kražių Skerdynė" —;
14. "Europos Istorija" —;
15. "Gipsinis Jotis", iš "Tėvy-
nės";
16. "Diedai ir Gražina", ver-
timas;
17. "Kuoni Žmonės Gyvena",
18. "Prilipo Ožys Liepto Galą",
teatras;
19. "Jonas iš Kempės ir Šilko",
20. "Kandras Valenrodas",
vertimas;
21. "Dogmatas apie Pragą";
22. "Lietuvių Trakiškos Stūdi-
jos", Basanavičiaus;
23. "Gramatika", Krapšaidio.
Adresas:
Rev. S. J. Struckus, Wanamie,
Pa.

**"DRAUGO" SPAUSTUOJE GAU-
NAMOS SEKANČIOS KNYGOS:**
1. Pabliol arba Bažnyčia katalikams.
Parasė Kardinalas Wiseman, Vertė
Vytautas. Labai graži apyknė iš
pirmtinių krikščionybės amžių.
Kaina \$1.00
2. Oliveris Twistas. Parasė Charles
Dickens, vertė Jonas Kmitas. Yra
tai labai graži ir interesinga apy-
saka. Kiekvienas norintis smagiai
ir naudingai praleisti laiką, nesigai-
lės pasipirkes šią knygą. 520 pu-
slapių. Kaina \$1.00
3. Kodėl neimti išpažinties? Parasė kun.
Aloyzjus J. Warol, J. D. Vertė kun.
V. D. Didelė, naudinga knyga
Sumašius visus bedvielių argumentus
prieš išpažintį. Reikalinga pasiskai-
tyti kiekvienam Amerikoje gyvenan-
čiam lietuviniui. Kaina 25c
4. Katrintė. Triveiksmis Dromas Pa-
veikslėlis iš liaudies gyvenimo. Len-
kiškai parasė Karvatoras. Vertė A.
Vėgėlė. Eilės eadžio A. Balvartas
Labai tinka scena! Kaina 15c
5. Užkrečiamųjų-limpamųjų ligų iš-
plitimo būdai ir kova su jomis.
Parasė Dr. A. L. Graičiūnas. Knyga
reikalinga kiekvienam šeiminiui.
Ją perskaitys, žinos, kaip pasisaugoti
nuo dangelio ligų. Kaina 15c
6. Lietuvių Tautos Memorialis, J. Ga-
brijo įdėtas tautų kongresui Lond-
ne. Labai įdomi knygytė. Pelnas
iš šios knygytės eis Lietuvių Infor-
macijos Biurui Paryžiuje. I Dalis.
Kaina 10c.
II Dalis 10c.

7. Degtinė. Vienaveiksmis scenos vai-
delis. Lenkiškai parasė Kazimiera
Goralczyk. Vertė A. Vėgėlė. Tinka
blaiviniukų rengiančioms vaka-
rams. Kaina 10c.
8. Trumpas Katekizmas. Be kito kate-
kizmo angali apieiti, jei mokiai vai-
kų poterių. Kaina 10c.
9. Apsuvarstyk! Atlikusiems mūsų pa-
minkėlis. Parengtas iš geriamojo
Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamoks-
lų. Šita knygytė labai reikalinga
visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazi-
miero pamokslus. Kaina tiktai 5c.
10. Katekizmas apie Alkoholių. Iš
Prancuzy kalbos vertė J. P. Yra
tai labai naudinga knygytė, ku-
rią kiekvienas geras žmogus pri-
valo perskaityti. 32 pusl. Kai-
na 5c.
11. Tiesos Žodis Socialistams. Pa-
rasė Kunigas.
Šita knygytė parodo, kokie yra
mūsų socialistai ir kokias ginklais ka-
rauja su bažnyčia. Butinal turi ją
perskaityti. Kaina 10c.
12. Skriauda. Simelio Kručko gy-
venimas ir darbai.
Labai juokingas aprašymėlis. Kai-
na 10c.
13. Ar Kristus turėjo brolių ir se-
serų.
Perskaitys šią knygytę, gali drąsiai
stoti į ginkus su bedvieliais apie Ma-
rijos nekaltybę. Kaina 5c.
14. Vienolatinė Luoma. Sykiu su trum-
pais patarimais apie pašaukimą ku-
nigystėn. Iš anglų kalbos vertė
kun. P. Saurusaitis. 196 puslapių
Kaina 25c.
15. Apaštalytės Maldas Statutas. Yra
tai naudinga knyga organizavimui
Apaštalytės Maldas Vienybėje Bal-
džiausius V. Jezaus Širdies Brol-
jos 132 pusl. Kaina 25c.
16. Apaštalytės Maldas Pamaldos. Iš
angliško vertė kun. P. Saurusaitis.
Kiekvieno mėnesio pirmą penkta-
dieniui maldos. Kaina 5c.
Reikalaudami minėtų knygų, pa-
mėkite knygos numerį ir vardą, o vi-
sada gausite tą, kurią norėsite. Agen-
tams nuleidžiame didelį nuolaidą.
Adresuokite:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.

BUK VYRAS!
Ruptura
Varikocelė
Prapuolus Pajiega
Užuodintas
Kraujas
ATIMA TAU VYRIŠKUMĄ
Buk Išmintingas
Lik Sveikas.

Dr. O'Malley Budas
Visados išgydo!
išbandyta per 30 metų!
Be pelio ir vaistų!
Mano paties: išrastas
Naudojamas tik mano ofise!
PASARGA: Darbininkai, kurie pas
mane dirbo, gali sakyti kad jie žino
mane metodą ir pagal jį gydo be ope-
racijos, gal jie pamėgdžioja ir mane
raštus. Bet ra tik vienas Dr.
O'Malley Budas ir naudojamis tik
mano ofise.
Aš negarsinu jokių Ligonų Gro-
matų, kadangi atsilankymas į mano
ofisą parodys Jums, kad turį daug-
gybę Gromatų nuo išgydytų Ligonų
iš visų pasaulio kraštų.

Dr. Alex. O'Malley
158 Washington St.
Wilkes-Barre Pa.
Kur Lietuviškai ir Lenkiškai kalbama ir rašoma
Mūsų ofisas yra garsus per 30
metų doktoravimo Wilkes-Barre
mieste. Pasiųsk 2c. marę, o ap-
tursi knygytę apie Rupturą dy-
kai.

Nepamirškite reikauti nuo aptiekoriaus, kad Jums duotų egzempli r
Severos Lietuviško Kalendoriaus 1914 metams. Jis nieko nekainuoja
Jeigu negalite gauti jo aptiekoj, rašykite tiesiogiai mums.

ŽIEMINIAI KOSULIAI
yra paprasta liga. Nevienam iš kenčiančių
bus smagu sužinoti, kad

**SEVEROS BALSAMAS
PLAUČIAMS**
Severa's Balsam for
Lungs.
yras varbiausi gyduolė nuo kosulio. Numalši-
na suerzintinus gerkles ir tuomi atneša labai
mielą palengvinimą ir ramumą pacientui.
Kaina 25 ir 50 centų.

Severos gyduolės parduodamos aptiekose viso-
se vietose. Jeigu jusų aptiekoriu negalėtų jums
jų pristatyti, parsitraukite stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS
IOWA

AMERICAN WATCH COMPANY
343 E. 9th St. New York, N. Y.

ANT IŠMOKESČIO PO 5 CENTUS KASDIEN
[14k. gold filled] laikrodį, tuojau, su lencu-
geių [retėžiais] su geriausiais viduriais Elgin
arba Waltham, gvarantuotas 20-čiai metų.
ženklelį atsakymui:
Jums pasiūsimė dailu 14k. aukso spaustas
Rašydamas dėliai pasiūkinimo įdėk krasos

AMERICAN WATCH COMPANY
343 E. 9th St. New York, N. Y.

!!!ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!
Gramafonas ant išmo-
kesčio 10c. kasdiena.
Jeigu apsimatė mokėti po 10 c.
kasdien, tai išsiųsimė Jums ant
išmokėsio labai puikų Gramafoną
sykiu su 16 rekordais (32 ka-
valkais) visokių dainų, valcų, mar-
šų ir t. t. kurios patį išsirinksite
Gerumas mūsų gramafonų gvaran-
tuotas kiekvienam rašyta gvaran-
cija. Išsiųsimė naujus specialiai-
kus rekordus Lietuviškus, Lenkiš-
kus Rusiškus ir Mašči-Rusiškus.
Rašykite tuojau reikalaudami Kato-
logų ir pasiūkinimų įdėdami kra-
so ženklielį atsakymui:
Liberty Commercial Co.
233E. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

**JAU LAIKAS UŽSISAKYTI VISIEMS
LIETUVIAMS**

MOKSLEIVIS

VIENATINIS AMERIKOJE LIETUVIŲ KATALIKŲ
MOKSLEIVIŲ LAIKRAŠTIS. LEIDŽIAMAS A.L.R.-
K. MOKSL. SUSIVEN. LĖSOMIS KAS MĖNUO.

Paremkite, brangūs tautiečiai, mūsų jaunos, tik-ką atgy-
janti moksleivijos, organą. Skaitydami ta laikraštį, susipa-
žinsite arčiau su mūsų moksleivijos idealais su jos troškimais

KAINA METAMS TIK \$1.00
Vienas numeris slunčiamas yra pamatyti veltui.

Kreiptis reikia "Moksleivio" Administracijon tokiu adresu:
Mr. JULIUS KAUPAS,
507 LINCOLN AVE. VALPARAISO, IND.

AMERICAN WATCH COMPANY
343 E. 9th St. New York, N. Y.

ANT IŠMOKESČIO PO 5 CENTUS KASDIEN
[14k. gold filled] laikrodį, tuojau, su lencu-
geių [retėžiais] su geriausiais viduriais Elgin
arba Waltham, gvarantuotas 20-čiai metų.
ženklelį atsakymui:
Jums pasiūsimė dailu 14k. aukso spaustas
Rašydamas dėliai pasiūkinimo įdėk krasos

AMERICAN WATCH COMPANY
343 E. 9th St. New York, N. Y.

!!!ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!
Gramafonas ant išmo-
kesčio 10c. kasdiena.
Jeigu apsimatė mokėti po 10 c.
kasdien, tai išsiųsimė Jums ant
išmokėsio labai puikų Gramafoną
sykiu su 16 rekordais (32 ka-
valkais) visokių dainų, valcų, mar-
šų ir t. t. kurios patį išsirinksite
Gerumas mūsų gramafonų gvaran-
tuotas kiekvienam rašyta gvaran-
cija. Išsiųsimė naujus specialiai-
kus rekordus Lietuviškus, Lenkiš-
kus Rusiškus ir Mašči-Rusiškus.
Rašykite tuojau reikalaudami Kato-
logų ir pasiūkinimų įdėdami kra-
so ženklielį atsakymui:
Liberty Commercial Co.
233E. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

T. LUCAS

LIETUVIŠKA KRAUTUVE
Čia gausi geriausių šėvėrykų ir visokių vyrų ir moterų ap-
ređalus. Visoki kartonai dideliame pasirinkime kuogeriausia.
WESTVILLE, ILLINOIS.

The La Salle Street Trust and Savings Bank

LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitalas \$1,000,000.00 Perviršis \$250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJŲ PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSY SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDS užtikrintu pirmu morgi-
čiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki
6 nuosimčių.

TAUPINIMUI \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama
3 nuosimčiai.

UŽKVIĘDIAME biznierių dėti pas mus pinigus ant "che-
king account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-pres., CHARLES G.
FOX ižd., THOS. McDONALD ižd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

1867 M. S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradant nuo VIENO DOLERIO ir dau-
giau, už kuriuos mokam 3 nuosimčius ant metų, kurį pride-
dam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskoliektoja
randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgičius;
skolina pinigus ant įtaisyty savasčių (properčių).

NEBO CIGARETTES

10 FOR 5c

Didžiausias iš ju visu

Valus - Skanus -
Uzganedinanti

Išimtinai rukyms tai yra
"garbingai geri".

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVĄ?"
Gal nežinau kur jį gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas
Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir
svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir
viso svieto, o pnumerata kasuoja me-
tui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga
užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos pusla-
pių, didelio formato ir su-
svarbiausių žinių iš Amerikos,
Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" veltams \$2, pusei metų \$1.

Užsirašyt "Katalikas" galima kiek-
vienam laike. Rašykite tuojau, o
gausite vieną "Kataliko" numerį pa-
maių veltui.

Rašyk adresu:

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

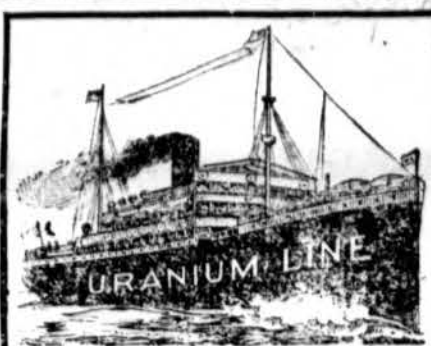
Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienwoylne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių sky-
rių pradinė mokykla ir aštuonių mokykla (High School).
Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites moki-
nimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliškiojo
mokslu, arba ir atskyriam, yra mokinama: muzika, paši-
mas, siuvėjinimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės
šiuo antrašiu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

TIK \$28.00 I EUROPA
Reguliariski Plaukimai Beveidis, Povan-
deminiai Beveidis Garsiniai, Pigios Gele-
žinkelio kainos (Russija).
URANIUM STEAMSHIP CO. LTD.
Kajuta \$45.00.

New York Chicago 13 Broadway
Philadelphia 140 No. Dearborn St.
Minneapolis 37 So. 2d Street
Zemiusios kainos iš Europos

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1864.

KAPITOLAS \$100,000.00.

PERVIRŠIS \$300,000.00.

Didžiausia ir saugiausia

Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo

sudėty joje pinigų.

Acme Gem kaip Deimantas

ACME GEM nera padirbtu kad nu-
rodytu kaip deimantas, bet yra
tikras akmuo kuri peršina kriti-
zmsi egzaminu
voima, kaip ir tik-
ras deimantas. Su
juo gali pauti stik-
la ir taisyti gė-
li buti deimtu, ir
per savodėli ki-
tma užlaiko žibancius spindulius ant vi-
sados. Mes per trumpa laika prisidusime
moteriskai arba vyriškai dydžio akmuo žiedu
su 1/4 karatu Acme Gem. C. O. D. tam ku-
ris prisius mums \$3.00. Priešmes žieda
egzaminuok visą jį nerasi tokio koku
mes sakom, suvazink mums kasutu, ir mes
sugrąžinsime jums imoketis pinigų.
Placian norimi žiedai acme Gem
rašykite mums, mes prisiusime Katalioza
už dyka.

\$10.00

PUPAUSKY BROS., Jewelers
3114 S. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

DARYK DRAUGUS SU SAVO PINIGAIS

Padėk savo pinigus i
MERCHANTS BANKING
TRUST CO. MAHANOY
CITY, ir turėsi draugą, ku-
ris bus su jumis reikale.

Ši banka dėkūs jums už
byle padėį, kurį jus padė-
sitė arba prikalsins savo
draugus padėti.

Banką yra visados sau-
giausia ir geriausia vietą
laikyti jūsų pinigų. Jūsų
pinigai bankoje užtirbs nuo-
šimti ir darys draugą dėl
jus.

D. M. Graham, Prez.
D. F. Guinan, Ižd.

MERCHANTS BANKING TRUST CO.
Mahanoj City, Pa.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$185,000.00.

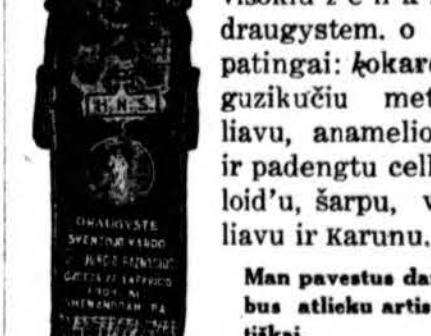
Šiteji Banka prižiūroms
Suvienytųjų Valstijų val
Hijos. Moka 3 nuosimčius
nuo sudėty pinigų. Galime
susisiekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
Išdinininkas.

Mandagus patarnavimas

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietavis Išdirbėjas

visokių ženklu
draugystem, o y-
patingai: kordard
guzikų užueta meta-
liavu, anameliotu
ir padengtu celu-
loid'u, šarpu, ve-
liavu ir karunu.

Man pavestus dar-
bus atlieku artis-
tiškai.

M. A. Norkunas
166 MELROSE ST., MONTELO, MAAS.

Jei Žinotum,
koks yra skirtumas tarp
tyrojo ir kitokio pieno,

visados imtum
Bordeno pieną
BORDEN'S MILK

Bell

System

Veidinis išreikima, mandagus budas, linksmios
akis, tankus išikišimas i ypatingus susinešimu,
aštrus ar nemalonus balsas. Telefono pasikal-
bėjime šie trys elementai neturi žaislo klausy-
tį jau mintyje; nors kalbėtojaus mintis yra ma-
loni, jo balsas, jei biski šurkštus, gali pernešti
blogą išpuđi. Tai yra gerai išdirbti tyką, ma-
lonų toną dėl telefono vartojimo — Balsas su
šypsą Laimės.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Panacea.

Jeigu niekas negelbės nenustok vilties. Viltis yra viso amžiaus židiniu; vil-
tyje žmogus gema, su viltia keliauja visą gyvenimo kelionę. Panacea yra
geriausias gyvenimo vadovas; išgydė tukstančius žmonius, kurie visiškai
buvo nustoję vilties. Panacea geriausias vaistas negalėję. Panacea gydo
žemiau nurodytas ligas: Reumatizmą, astreizmą; vidurines pilvo ligas, už-
degimą ausų ir tekėjimą iš jų, tekėjimą iš nosies, nemigę ir daug kitų. Pa-
nacea nėra patentuota vaistu, bet yra budas išrastas Europiško daktaro.
Galima gauti kiekvienoje aptiekoje. Kaina \$1.00 ir 25c. Jeigu negali gauti
savo aptiekoje, rašyk tiesiog mums. Mes siunčiame aplaiki "Money Order".

Dr. Bode & Co.

4552 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

NAUJIENA! Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga Oliveris Twistas

Angliškai Parašė
CHARLES DICKENS
Lietuvių Kalbon Vertė
JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga
apysaka. Pradėjus skaityti, sunku
yra atsitraukti nuo knygos. Kiek-
vienas, norintis smagiai ir naudin-
gai praleisti laiką, lai skaityt šią kny-
ga. Yra tai stora knyga, turinti 520
puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge
taip pigios knygos dar nebuvo
pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos: OLIVERIS
TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.
Rašyk tuojau.

Dr. RICHTERIO PAIN-EXPELLER

Išvaro skausmą Reumatizmo, Po-
dagros, Skausmo pusiau, Strėn-
dieglio ir Neuralgijos. Greitai
prašalina visus skausmėjimus ir
štyvumus sąnarių ir raumenų.
Gelbantis dėl Niksterėjimų,
Rašumų ir Sutrenkimų. Greitas
gydytojas šalčio, Influenzės, Ger-
klinės. Sulaiko sukepmą ir plau-
čių uždegimą.

Skausmas krutinės. Gydo Gal-
vosskaudį ir Dantų gėlimą.
4-5 lašai i stiklą vandens
puiki gargaliotoji dėl visų gerk-
lės nesveikumų.

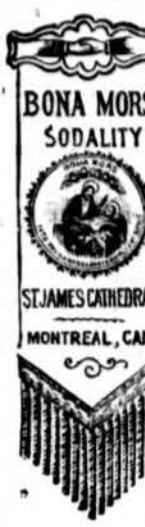
Imant i vidų (4 lašus i stiklą
vandens) yra naudinga dėl mėš-
lungio ir prasto gromuliavimo.
Tikrasai esti pakeliuose kaip
čia matote paveikslėlyje. Saugo-
kisi nevertę pamėgdžiojimų.

25 ir 50 centų už bonką aptiekose
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 WASHINGTON ST.,
NEW YORK, N. Y.

Tel. Yards 3162

Dr. A. L. Graičunas

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

R. H. Morgan

Išdirbėjas Ke-
purių, Kukardų,
Vėliavų, Antspau-
dų, Šarpy ir ki-
tokių tam pana-
sių dalykų.

Reikalauk Kata-
liogo.

13 N. Main St.,
SHENANDOAH, PENN'A

Tel. Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 9 ryto ligi 9 vakaro
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Priešai Olševskio Banko.

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių ži-
nių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o
pnumerata kasuoja metams tik \$2.00;
pusei metų \$1.00. Užrubežiuose; metams
\$3.00; pusei metų \$1.50.

Rašyk adresu:

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JUOZAS LEŠCINSKIS

SENIAUSIA PIRMOS RŪŠIES APIEKA

visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užrubežiniu vaistu. Recep-
tus išspildo uopuikiusia pigiausiomis ainiomis ant
BRIDGEPORTO

3315 Morgan Street, Chicago, Ill. Teleph. Yards 9

TIKRAI LIETUVIŠKA APIEKA

Kas reikalaujat tikrą is čistų gyduolių, šaukitės ant sekt-
cio antrašo:
F. A. POSZKA

3121 So. Morgan Street Chicago, Illino

DR. M. STUPNICKIS

Priemimo valandos: nuo 9 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare
3109 SO. MORGAN ST., Telephonas YARDS 5032
CHICAGO, ILLINOIS

FRED F. KLEKER FOTOGRAFISTAS

Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
Patariam cia nusiim Savo Fotografijas 1645 W. 47-th St., Chicago Telefonas: Drover 285

DR. S. BROWSTEIN

Valandos: 1 - 3 popiet ir 6 - 8 vakare.

Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.

Telefonas 116, Westville, Ill.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina kas U-
tarninkas ir Pėnyčia. Prennumera-
ta kasuoja metams: Amerikoje
\$2.50 metams, pusei metų \$1.25.
Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams,
\$1.75 pusei metų.

Rašykite žiadien, o gausite vieną
numerį pasiūsiurėjimui dykai, ad-
resuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahanoj City, Pa.

First National Bank

PUBLIC SQUARE

Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITORY

KAPITOLAS \$375,000.00

Perviršis ir nepa-

dalyta nauda 490,000.00

Už sudėtus pinigus mok: 3-6%

nuošimti.

WM. S. McLEAN, President,

FRANCIS DOUGLAS, Cashier

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., - Chicago, Ill.

Seniausia ir tvirtiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

[STEIGTA 1893 METUOSE.]

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir

moka už juos 3 procentą.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir storus

ant lengvų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgičius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagoan išskoliektoja jų pinigus paliktus kitose

bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų.

SIUNČIA pinigus i Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio

pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.

PADARO Dovievrennastis ir visokius kitus rezentališkus raštus gerai ir

pigiai.

IR KITU miestu lietuviai gali pasidėti pinigus šioje Bankoje ant preno-

to. Rašykite mums, o gausite pilną informaciją apie pinigų paside-
jimą ir išemimą.

Rašydami adresuokite siteip:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.